

INVESTICIJSKI PROGRAM**Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom
spodbujanja kmetijstva na programskem območju**

(Po uredbi o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na
področju javnih financ – Uradni list RS, št.60/2006, 54/2010, 27/2016)

Lendava, januar 2022

Investitor (prijavitelj): **POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST (PMSNS Lendava) /**
MURAVIDÉKI MAGYAR ÖNKORMÁNYZATI NEMZETI KÖZÖSSÉG (MMONK Lendva)
Glavna ulica 124
9220 Lendava

Odgovorna oseba (prijavitelj): **Ferenc Horváth, predsednik**
(Žig in podpis)

Naloga: **INVESTICIJSKI PROGRAM (IP)**

Soinvestitor: **Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**

Naslov projekta: **VZPOSTAVITEV IN DELOVANJE »VZORČNE KMETIJE« Z NAMENOM SPODBUJANJA KMETIJSTVA NA PROGRAMSKEM OBMOČJU**

Skrbnik investicijskega projekta (strokovni sodelavec, odgovoren za pripravo in nadzor nad pripravo investicijske, projektne, tehnične in druge dokumentacije): **Zsuzsanna Bači, podpredsednica PMSNS**

Predviden upravljavec investicijskega projekta: **POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST (PMSNS)**

Dokument IP izdelal: **KGZS-Zavod Murska Sobota**
Damjan Jerič, izdelovalec Investicijskega programa

Kraj in datum izdelave: **Lendava, december 2021**

Na podlagi 20. člena Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (UL RS 60/2006, in 54/2010), sprejemamo

SKLEP

Potrdi se dokument Investicijskega programa za celotno operacijo VZPOSTAVITEV IN DELOVANJE »VZORČNE KMETIJE« Z NAMENOM SPODBUJANJA KMETIJSTVA NA PROGRAMSKEM OBMOČJU, za katero se dodelijo sredstva iz naslova Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024.

Datum: januar 2022

Odgovorna oseba pri PMSNS (prijavitelj projekta)

Ferenc Horváth, predsednik PMSNS

Kazalo vsebine

1.	UVODNO POJASNILO S POVZETKOM IZ DOKUMENTA IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	7
1.1.	Predstavitev investitorja.....	8
1.2.	Predstavitev izdelovalcev investicijskega programa	9
1.3.	Namen in cilji investicijskega projekta	10
1.4.	Povzetek dokumenta identifikacije investicijskega projekta.....	11
2.	POVZETEK INVESTICIJSKEGA PROGRAMA	14
2.1.	Cilji investicije	14
2.2.	Spisek strokovnih podlag.....	15
2.3.	Opis upoštevanih variant in utemeljitev izbora optimalne variante.....	16
2.4.	Navedba odgovornih oseb.....	19
2.5.	Predvidena organizacija in druge prvine za izvedbo in spremljanje učinkov investicije	21
2.6.	Prikaz ocenjene vrednosti investicije ter predvidene finančne konstrukcije.....	21
2.7.	Zbirni prikaz rezultatov izračunov	24
3.	OSNOVNI PODATKI O INVESTITORJU, IZDELOVALCU INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE IN UPRAVLJAVCU	26
3.1.	Investitor in nosilec projekta	26
3.2.	Izdelovalec investicijske dokumentacije.....	27
3.3.	Upravljavec investicije	28
4.	ANALIZA STANJA IN RAZLOGI ZA INVESTICIJSKO NAMERO	29
4.1.	Analiza obstoječega stanja	29
4.2.	Razlogi za investicijo.....	37
4.3.	Usklajenost z razvojnimi strategijami in politikami.....	40
5.	ANALIZA TRŽNIH MOŽNOSTI	42
6.	TEHNIČNO – TEHNOLOŠKI DEL	46
6.1.	Izhodišče za investicijo in strokovne podlage.....	46
6.2.	Programske, arhitekturne in tehnične rešitve.....	47
6.2.1.	Vzorčna kmetija na osrednji lokaciji v Banuti.....	48
6.2.2.	Informacijsko in razvojno središče v Lendavi	53
6.2.3.	Dislocirane lokacije in dejavnosti	55
6.2.4.	Produkcijske površine in črede.....	58
6.2.5.	Tehnološko in funkcionalno opremljanje	59
7.	ANALIZA ZAPOSLENIH.....	60
8.	OCENA VREDNOSTI PROJEKTA PO STALNIH IN TEKOČIH CENAH	63

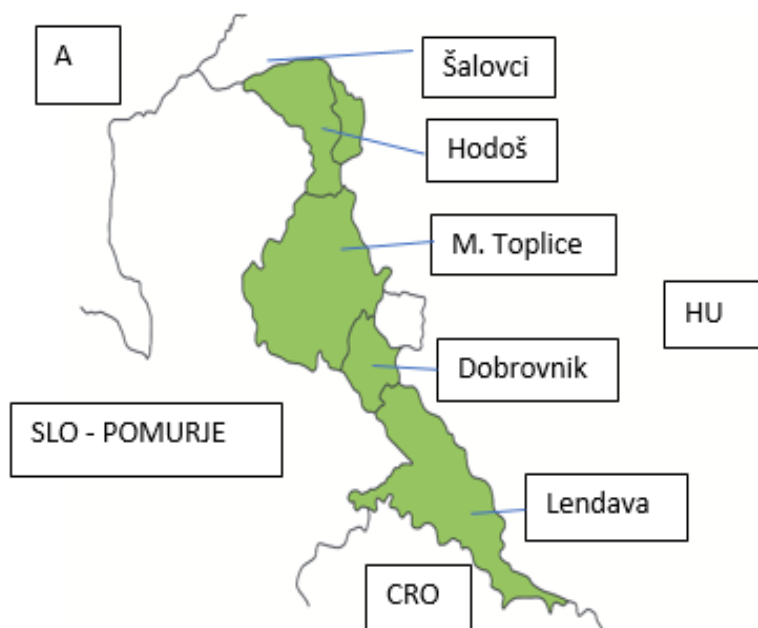
9.	ANALIZA LOKACIJE	68
10.	ANALIZA VPLIVOV INVESTICIJSKEGA PROJEKTA NA OKOLJE	72
11.	ČASOVNI NAČRT IZVEDBE INVESTICIJE	74
12.	NAČRT FINANCIRANJA V TEKOČIH CENAH PO DINAMIKI IN VIRIH FINANCIRANJA	77
13.	PROJEKCIJE PRIHODKOV IN STROŠKOV POSLOVANJA.....	80
13.1.	Izračun finančnih kazalnikov po statični in dinamični metodi za investicijski projekt	82
14.	VREDNOTENJE DRUGIH STROŠKOV IN KORISTI TER PRESOJA UPRAVIČENOSTI V EKONOMSKI DOBI	84
14.1.	Metodologija	84
14.2.	Opredelitev družbenih koristi.....	85
15.	ANALIZA TVEGANJ IN ANALIZA OBČUTLJIVOSTI.....	88
16.	PREDSTAVITEV IN RAZLAGA REZULTATOV	89

1. UVODNO POJASNILO S POVZETKOM IZ DOKUMENTA IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Programsko-investicijsko območje je narodnostno mešano območje v Pomurju, kjer živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti in na katerem veljajo predpisi s področja uresničevanja narodnostnih pravic v Republiki Sloveniji (dvojezičnost v vsakdanjem življenju, vzgoji in izobraževanju, upravnih postopkih...). Programsko območje se nanaša na občine s statusom dvojezičnosti in naselja znotraj teh občin, ki so opredeljena, kot narodnostno mešana:

- **Občina Dobrovnik:** Dobrovnik/-Dobronak in Žitkovci/-Zsitkóc,
- **Občina Hodoš:** Hodoš/-Hodos in Krplivnik/-Kapornak,
- **Občina Moravske Toplice:** Čikečka vas/-Csekefa, Motvarjevci/-Szentlászló, Pordašinci/-Kisfalu, Prosenjakovci/-Pártosfalva, Središče/-Szerdahely,
- **Občina Lendava:** Banuta/-Bánuta, Čentiba/-Csente, Dolga vas/-Hosszúfalu, Dolgovaške gorice/-Hosszúfaluhegy, Dolina pri Lendavi/-Völgyifalu, Dolnji Lakoš/-Alsólakos, Gaberje/-Gyertyános, Genterovci/-Göntérháza, Gornji Lakoš/-Felsőlakos, Kamovci/-Kámaháza, Kapca/-Kapca, Kot/-Kót, Lendava/-Lendva, Lendavske gorice/-Lendavahegy, Mostje/-Hidvég, Petišovci/-Petesháza, Pince/-Pince, Pince Marof/-Pincemajor, Radmožanci/-Radamos, Trimlini/-Hármasmalom, ter
- **Občina Šalovci:** Domanjševci/-Domonkosfa.

Slika 1: Narodnostno mešano območje v Pomurju

Vir: Razvojni program narodnostno mešanega območja v Pomurju

V programsko območje so vključene občine Hodoš, Šalovci, Moravske Toplice, Dobrovnik in Lendava. V posameznih občinah delujejo tudi občinske samoupravne narodne skupnosti. Na podlagi popisa prebivalstva iz leta 2002 je 80 % pripadnikov madžarske narodnosti v Sloveniji živelo na tem območju.

Tabela 1: Statistični podatki za programsko območje

Občina	Površina v km ²	Št. prebiv.	Poseljenost št./km ²	Prirast (nar.+pris.)	% zaposlenih med aktiv. preb.	št. brezpos. (maj 2021)
Lendava- Lendva	123	10.410	86	+5 %	59 %	605
Moravske Toplice	145	5.810	40	-2,6 %	60 %	226
Dobrovnik- Dobronak	31	1.290	42	-5,4 %	54 %	70
Šalovci	58	1.400	24	-12,9 %	52 %	40
Hodoš- Hodos	18	360	20	-22,3 %	38 %	16
Skupaj:	375	19.270	51			957

Vir: Razvojni program »mikroregije«

Na programskem območju so izraziti demografski problemi in relativno visoka stopnja brezposelnosti. Madžarska narodna skupnost je močno vezana na kmetijske dejavnosti in tradicionalen način kmetovanja. Pomembno je, da se ta vez ohrani, način kmetovanja pa posodobi, da bi krepil gospodarsko osnovo in prispeval k ohranitvi poseljenosti tega območja.

Zaradi kmetijstva, ki je bilo v preteklosti glavna in prevladujoča gospodarska dejavnost, je Pomurje imelo in še vedno ima pretežno agrarni značaj. Od njega se preživlja razmeroma velik delež ruralnega prebivalstva, ki hkrati s kmetijsko pridelavo in zagotavljanjem visoke ravni obdelanosti kmetijskih zemljišč opravlja tudi pomembno nalogo ohranjanja naravne in kulturne pokrajine. Kljub ugodnim naravnim danostim pa število kmetijskih gospodarstev na tem območju v zadnjih letih vse bolj upada. Kmetijstvo na tem območju se srečuje s problematiko staranja prebivalstva, izseljevanja mladih, majhnostjo in razdrobljenostjo kmetij ter neorganiziranostjo pridelovalcev. Kmetijskih dejavnosti z višjo stopnjo predelave in višjo dodano vrednostjo je sorazmerno malo, kar ogroža obstoj manjših kmetijskih gospodarstev. Povečanje učinkovitosti kmetijskih gospodarstev, prenos dobrih praks, povezovanje pridelovalcev in večja motivacija mladih, so ključnega pomena za pozitivne spremembe.

Z namenom kvalitetnega sobivanja, sožitja in vzajemnega delovanja avtohtone madžarske narodne manjšine, je pomembna skrb za zagotovitev ustrezne gospodarske osnove tega območja. Za madžarsko narodno skupnost je pomembno ohranjanje kmetijskih dejavnosti, ustvarjanje pogojev za vključevanje mladih, večja uspešnost pridelovalcev, možnosti zaposlovanja v povezavi s turizmom ter ohranjanje poseljenosti narodnostno mešanega območja. Ob večji gospodarski učinkovitosti je pomembno tudi ohranjanje kulturne krajine s tradicionalnimi kmetijskimi dejavnostmi, razvoj podeželja, večja samooskrba s hrano in nasploh pospeševanje razvoja kmetijstva.

Program spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021- 2024 vsebuje podukrep 4.1, ki je namenjen vzpostavitvi infrastrukture za podporo razvoju kmetijstva in pridelave hrane na narodnostno mešanem območju v Pomurju. Institucionalna podpora bo organizirana kot »vzorčna kmetija« za prenos specialnih znanj, izkušenj, tehnologij in organizacijskih pristopov ter interesnemu povezovanju pridelovalcev. S celotnim programom in investicijo v vzorčno kmetijo, bo spodbujano povezovanje pridelovalcev za doseganje njihove večje učinkovitosti, povečanje obsega dejavnosti, kakovosti ponudbe ter zagotavljanje informacijske podpore.

Pravna podlaga za pripravo in izvedbo investicije je v: Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS št.20/11, 57/12 in 46/16), Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih (Uradni list RS, št. 65/94 in 71/17 – ZFO-1C) ter v Programu spodbujanja gospodarske osnove Madžarske narodne skupnosti 2021-2024 (Vlada RS, sklep št. 09502-1/2020/6, z dne 29. 9. 2021).

1.1. Predstavitev investitorja

Investitor projekta je **Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (v nadaljevanju: PMSNS)**. Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (v nadaljevanju: PMSNS) je osrednja organizacija avtohtone madžarske narodne skupnosti v Prekmurju, ki opravlja samoupravne, interesne in druge politične dejavnosti ter naloge. Ustanovljena je bila leta 1975 na podlagi 64. člena Ustave Republike Slovenije in 9. člena Zakona o samoupravnih narodnih skupnostih.

Pristojnosti PMSNS se nanašajo predvsem na univerzalne naloge pomurskega madžarskega, regionalnega in državnega značaja, ki so nad ravni občinskih madžarskih samoupravnih narodnih skupnosti. Posebne naloge predstavlja razvijanje neposrednega sodelovanja med državnimi institucijami Republike Slovenije in Madžarske, negovanje stikov z zamejskimi madžarskimi organizacijami in drugimi mednarodnimi ustanovami ter organizacijami za

varstvo manjšin. PMSNS je sogovornik državnih organov pri uresničevanju pravic pripadnikov madžarske narodnosti.

Najpomembnejša naloga PMSNS je ohranitev in razvijanje pomurske madžarske skupnosti, njene materinščine, nacionalne zavesti, stvarne in duhovne dediščine ter uveljavljanje njenih nacionalnih interesov, njena naloga pa je tudi pospeševanje uresničevanja pravic, ki jih zagotavljajo ustava in zakoni.

PMSNS je pravna oseba javnega prava, njeni organi so:

- **svet PMSNS**, to je najvišji organ PMSNS, šteje 21 članov, ki jih izvolijo sveti občinskih madžarskih samoupravnih narodnih skupnosti;
- **predsednik**, ki je skupaj s svetom PMSNS odgovoren za zakonito delovanje;
- **predsedstvo**, ki deluje poleg sveta, njegovi člani so predsednik in podpredsednik PMSNS ter predsedniki občinskih madžarskih samoupravnih narodnih skupnosti, ter
- **nadzorna komisija**, ki najmanj enkrat letno pregleda poslovanje organizacij PMSNS in zavodov, ki jih je ustanovila, ter o tem poroča svetu.

PMSNS je posredna uporabnica proračuna. Sredstva za njeno delovanje se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije (Urad za narodnosti) in Madžarske (Urad predsednika Vlade). Ostala sredstva, potrebna za delovanje skupnosti, se zagotavljajo preko raznih razpisov.

1.2. Predstavitev izdelovalcev investicijskega programa

Investicijski program je pripravil KGZS-Zavod Murska Sobota. **Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota** (v nadaljnjem besedilu: **KGZS – Zavod MS**) deluje na območju Pomurja. KGZS – Zavod MS je eden od osmih zavodov, ki sestavljajo Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije. KGZS – Zavod MS je regijski zavod, ustanovljen za izvajanje javnih služb kmetijskega svetovanja, strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin, strokovnih nalog v živinoreji, ipd., ki so v skladu s pridobljenimi koncesijami na območju upravnih enot Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Poslanstvo KGZS – Zavod MS je skrb za urejeno kulturno krajino z ohranjanjem poseljenosti podeželja. Strokovno svetovati in izobraževati uporabnike v kmetijski dejavnosti, hkrati pa jih oskrbeti z najkakovostnejšim genetskim materialom za živinorejo.

Poznavanje podeželja in splošnih smeri razvoja kmetijstva KGZS – Zavod MS omogočajo investicijsko projektno načrtovanje na kmetijah in kmetijskih gospodarstvih ter pri različnih projektih razvoja podeželja. Damjan Jerič, izdelovalec investicijske dokumentacije ima s pripravo investicijske dokumentacije za kmetijska gospodarstva in občine, ki se ukvarjajo s kmetijstvom in urejanjem prostora več letne izkušnje.

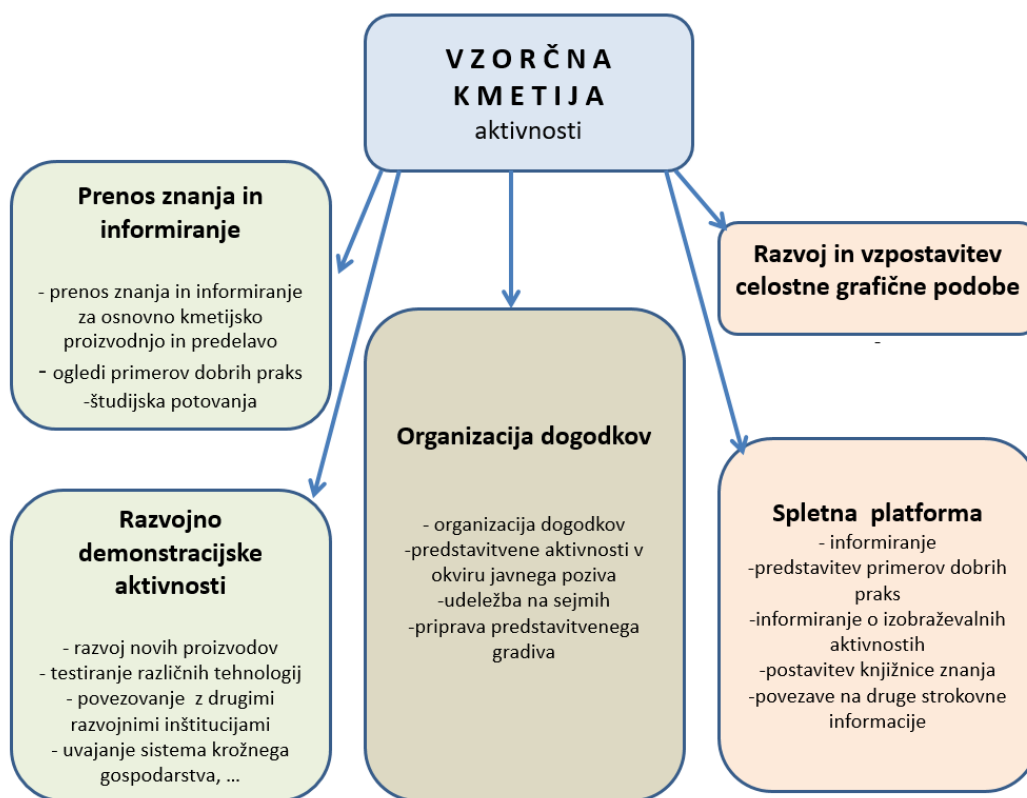
1.3. Namen in cilji investicijskega projekta

Projekt je namenjen vzpostavitvi infrastrukture za nepridobitno podporo razvoju kmetijstva in pridelave hrane na narodnostno mešanem območju v Pomurju. Institucionalna podpora bo organizirana kot **»vzorčna kmetija«** za prenos izkušenj, znanj, tehnologij in organizacijskih pristopov za povezovanje pridelovalcev in razvoja dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. S celotnim programom in investicijo v vzorčno kmetijo, bo spodbujano povezovanje pridelovalcev za doseganje njihove večje učinkovitosti, konkurenčnosti, povečanje obsega dejavnosti, kakovosti ponudbe in zagotavljanje informacijske podpore za večjo tržno uspešnost. PMSNS bo s pomočjo široko dostopne infrastrukture, nudila podporo pri izvajanju programa kmetijstva in doseganju zastavljenih ciljev. Kmetijstvo bo kot pomembna gospodarska panoga, razvojni dejavnik in socialni korektor, pripomoglo k ohranjanju poseljenosti narodnostno mešanega območja, prenosu dobrih praks na to območje in zagotavljanju večje samooskrbe. S programom in investicijo bomo sledili novi razvojni paradigmi EU, ki temelji na zanesljivi oskrbi s hrano, znanju, krožnemu gospodarjenju in trajnostnemu razvoju.

Osnovni cilj projekta je vzpostavitev in delovanje **»vzorčne kmetije«** kot spodbujevalca razvoja kmetijstva z namenom ohranjanja poseljenosti narodnostno mešanega območja. Ta bo namenjena nepridobitni podpori ter razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju. Dejavnosti, ki jih bo opravljala vzorčna kmetija, bodo dostopne vsem in bodo brezplačne z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju. Na »vzorčni kmetiji« se bodo spodbujale in organizirale razvojne, informacijske in druge nepridobitne dejavnosti s področja kmetijske proizvodnje ter bodo namenjene spodbujanju razvoja odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju. Prispevale bodo tudi k ohranjanju narodne identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti in bodo pomembne za njihov razvoj in razvoj kmetijstva na tem območju.

Namen je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Slika 2: Prikaz načrtovanih vsebin in delovanja »vzorčne kmetije«

Vir: Damjan Jerič, januar 2022

1.4. Povzetek dokumenta identifikacije investicijskega projekta

Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) je pripravljen v skladu z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS 60/2006, 54/2010 in 27/2016).

Dokument identifikacije investicijskega projekta obravnava projekt Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju, katerega investitor je Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost. Osnovni cilj projekta je vzpostavitev in delovanje nepridobitne »vzorčne kmetije« kot spodbujevalca razvoja kmetijstva z namenom ohranjanja poseljenosti narodnostno mešanega območja.

V Dokumentu identifikacije investicijskega projekta sta obravnavani dve varianti: varianta brez investicije in varianta z investicijo. Na podlagi ocene potrebnih vlaganj in pričakovanih

koristi je ugotovljeno, da je smiselno izbrati varianto »z investicijo«. Za izbrano varianto so pripravljene strokovne podlage v obliki: cenilnih elaboratov za načrtovane nakupe nepremičnin, urbanistične in arhitekturne idejne rešitve predvidenih posegov in ocene investicijskih stroškov na podlagi primerjav. Pri strokovnih rešitvah s področja kmetijstva in tehnološkega opremljanja vzorčne kmetije so uporabljene podatkovne baze in izkušnje Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota.

Predmetna investicija obravnava vlaganja v vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije s centralno dejavnostjo na lokaciji v naselju Banuta in z dislociranimi proizvodnimi lokacijami vzorčne kmetije po celotnem narodnostno mešanem območju. Posebej pomembna bo dislocirana informacijska in razvojna dejavnost na lokaciji v Lendavi. Na podlagi prostorsko ureditvenih načrtov in lokacijskih informacij občin je potrjeno, da so načrtovane aktivnosti na predvidenih lokacijah izvedljive, s tem, da se bo lastništvo pridobilo z načrtovanimi nakupi nepremičnin, kar predstavlja del tega investicijskega projekta.

Načrtovana investicija obravnava: nakupe zemljišč, objektov in pomožnih objektov, vzpostavitev produkcijskih površin in čred, gradnjo pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture, rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje ter tehnološko in funkcionalno opremljanje. V investicijo so vključeni tudi drugi materialni stroški in posredni stroški, povezani s stroški dela. Skupna vrednost vseh potrebnih vlaganj z DDV znaša 6.700.000 EUR.

Tabela 2: Ocenjena vrednost investicije v vzpostavitev in delovanje "vzorčne kmetije" z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju v EUR

	2022	2023	2024	Skupaj
Skupna vrednost investicije brez DDV	2.046.444	2.180.911	1.597.418	5.824.773
DDV	133.556	419.089	322.582	875.227
Skupaj z DDV	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000

Načrtovane investicijske aktivnosti so izvedljive v časovnem obdobju 2022-2024. Sredstva za investicijo in načrtovane aktivnosti zagotavlja v celoti Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na podlagi Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 (Sklep Vlade RS št. 09502-1/2020/6, z dne 29.09.2021), podukrep 4.1: »Vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju«. Za financiranje podukrepa 4.1 je predvidenih 6.700.000 EUR v okviru proračunskih sredstev Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS.

Tabela 3: Vrednost investicije po vrstah vlaganj in dinamiki investiranja v obdobju 2021-2024 v EUR (z vključenim DDV)

Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
A-Stroški priprave dokumentacije	190.651	106.721	47.420	344.792
B-Nakup zemljišč	318.530	144.310		462.840
C-Nakup objektov in pomožnih objektov	1.059.595			1.059.595
D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred		126.300	121.000	247.300
E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture		713.600	522.920	1.236.520
F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje		563.660	503.000	1.066.660
G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije	471.175	732.209	512.460	1.715.844
Drugi materialni in posredni stroški, storitve	61.000	73.200	73.200	207.400
Posredni stroški projekta	79.049	140.000	140.000	359.049
Skupaj	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000

Projekt je ključnega pomena za krepitev socialno-ekonomske osnove programskega območja in madžarske narodne skupnosti v Pomurju. Cilji in pričakovani rezultati so skladni s Programom razvoja podeželja 2014-2021 (2022) in z vsebinskim konceptom osnutka Skupne kmetijske politike 2023-2027, ki je v javni obravnavi.

Smiselnost in upravičenost za nadaljevanje projekta kaže javni interes PMSNS ter pričakovani merljivi in nemerljivi učinki oziroma koristi, ki jih prinaša investicija. Neposredne in posredne koristi investicijskega projekta so višje od ocenjenih investicijskih vlaganj, kar potrjuje smiselnost in upravičenost nadaljnjih aktivnosti.

2. POVZETEK INVESTICIJSKEGA PROGRAMA

2.1. Cilji investicije

Osnovni cilj projekta je vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« kot spodbujevalca razvoja kmetijstva z namenom krepitve gospodarske osnove in ohranjanja poseljenosti narodnostno mešanega območja. Namen vzpostavitve in delovanja nepridobitne »vzorčne kmetije« je spodbujanje razvoja kmetijstva in ohranjanja poseljenosti narodnostno mešanega območja ter zagotoviti nadaljnji razvoj vsebin s potencialom rasti in jih povezati v učinkovito celoto.

Poleg osnovnega cilja se bo spodbujalo kmetijske proizvajalce k aktivni udeležbi pri razvoju »vzorčne kmetije« in uporabljanju modelov pridelave, predelave in krožnega gospodarstva na programskem območju pri svoji lastni pridelavi oziroma predelavi. Prav tako se bo spodbujalo javne zavode in druge ponudnike gostinskih storitev k uporabljanju vzpostavljenih modelov nabave lokalnih pridelkov oziroma živil. Vzpostavilo se bo modele pridelave, predelave in krožnega gospodarstva upoštevajoč sodobne trende, inovativne pristope in naravne danosti programskega območja v kmetijstvu. Na »vzorčni kmetiji« se bo vzpostavilo informacijsko razvojno središče, ki bo delovalo na področju kmetijstva. Uredilo se bo tudi prostore in zagotovilo druge pogoje za delovanje »vzorčne kmetije«.

Predstavitev nadaljnjih ciljev vzpostavitve in delovanja vzorčne kmetije:

Spodbujanje kmetijskih proizvajalcev k aktivni udeležbi pri razvoju »vzorčne kmetije« in uporabljanju modelov pridelave, predelave in krožnega gospodarstva na programskem območju pri svoji lastni pridelavi oziroma predelavi;

- vzpostavitev črede 15 konj
- vzpostavitev črede 20 glav govedi
- vzpostavitev legla prašičev »mangalic« (30 prašičev)
- vzpostavitev živalskega vrta domačih živali (20 vrst)

Spodbujanje javnih zavodov in drugih ponudnikov gostinskih storitev k uporabljanju vzpostavljenih modelov nabave lokalnih pridelkov oziroma živil;

- vzpostavitev predelave lokalno značilnih mesnih izdelkov (zmogljivosti 10 ton letno)
- vzpostavitev proizvodnje sadnih sokov (zmogljivosti 5000 litrov letno)
- vzpostavitev logistike za lokalno oskrbo (zmogljivosti 1 tone dnevno)

Vzpostavitev modelov pridelave, predelave in krožnega gospodarstva upoštevajoč sodobne trende, inovativne pristope in naravne danosti programskega območja v kmetijstvu;

- vzpostavitev 1 ha vzorčnega nasada špargljev
- vzpostavitev 1 ha vzorčnega nasada namiznega grozdja
- vzpostavitev infrastrukture za obiskovalce (parkirišče, sanitarije, sprehajalne poti)

Na »vzorčni kmetiji« vzpostaviti in razviti informacijski center in razvojno-raziskovalno enoto, ki bo delovalo na področju kmetijstva.

- vzpostavitev drugih proizvodnih lokacij vzorčne kmetije za ohranjanje tradicij na področju kmetijstva in pridelave hrane
- postavitev sončne elektrarne (primer samooskrbe)
- vzpostavitev sistema trajnostne oskrbe z vodo (primer varčevanja in delne samooskrbe)
- vzpostavitev trajnostnega sistema ravnanja z odpadki kmetije.

2.2. Spisek strokovnih podlag

Investicijski projekt Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju je skladen s:

- a) Programom razvoja podeželja 2014-2021 (PRP), ki velja še za prehodno obdobje 2022
- b) Predlogom Skupne kmetijske politike 2023-2027 (v javni obravnavi novembra 2021).

Strokovne podlage za izvedbo investicije ter njeno financiranje so v:

- Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS št.20/11, 57/12 in 46/16),
- Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih (Uradni list RS, št. 65/94 in 71/17 – ZFO-1C).
- Uredbi o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS 60/2006, 54/2021 in 27/2016)
- Program spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024, podukrep 4.1.
- Lokacijske informacije
- Idejna zasnova vzpostavitve kmetije in informacijskega središča
- DIIP Vzorčna kmetija
- Predinvesticijska zasnova vzorčne kmetije.

Za vzpostavitev »vzorčne« kmetije dvojezičnega območja v Pomurju je izdelan dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) »Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju«, ki ga je oktobra 2021 potrdil

Svet PMSNS. Strokovne podlage za pripravo investicijskega načrta v obliki urbanistično-arhitekturnih zasnov in predračunov potrebnih vlaganj v obnove, gradnje in opremljanje je pripravil arhitekt, prof. Peter Gabrielčič. Strokovne podlage s področja kmetijske stroke je prispeval Damijan Jerič v obliki kalkulacij, strokovnih mnenj in popisa potrebnih vlaganj.

Investicijski projekt Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju je skladen s Programom spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 ter s spremembami in dopolnitvami tega Programa (pod ukrep 4.1. in 4.2. - Sklep Vlade RS št. 09502-1/2020/6, z dne 29.09.2021).

Program je skladen z osnutkom strateškega dela Regionalnega razvojnega programa regije Pomurje za obdobje 2021–2027, ki opredeljuje vizijo Pomurja: »Zdravo. Pomurje 2030«. Razvojna vizija regije je podprta s tremi strateškimi razvojnimi cilji: (1) zdravo naravno, družbeno in gospodarsko okolje, (2) zdrava hrana in vitalno podeželje in (3) zdravo staranje in povezana družba.

2.3. Opis upoštevanih variant in utemeljitev izbora optimalne variante

V okviru investicijskega programa sta analizirani dve varianti, in sicer:

Varianta »brez investicije« - ohranitev obstoječega stanja in

Varianta »z investicijo« - nakup zemljišč, objektov in pomožnih objektov, dograditev potrebnih zmogljivosti, rekonstrukcije, obnove in razvoj vsebin potrebnih za ustanovitev in delovanje vzorčne kmetije narodnostno mešanega območja v Pomurju.

Varianta »brez investicije«

Predvideva sprejem odločitve, da se vzpostavitev vzorčne kmetije z informacijsko razvojnim središčem ne izvede. V tem primeru bi država prihranila predvidene vire financiranja za izvedbo podukrepa 4.1. iz Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti v obdobju 2021-2024 oziroma jih preusmerila na druge vsebine ali druga območja.

To bi imelo dolgoročne negativne posledice za socialno-ekonomski položaj madžarske narodne skupnosti in obravnavano programsko območje. V tem primeru se ne bi dosegle s programom predvidene družbene koristi. Povečale bi se potrebe po socialnih izdatkih države in drugih državnih intervencijah za to območje.

V primeru, da se na narodnostno mešanem območju ne pristopi k aktivnemu spodbujanju sprememb, se bodo zaznani negativni trendi nadaljevali in problemi poglobljali. Brez vzorčne kmetije in obravnavane investicije ne bo točke, ki bi povezovala manjše kmetijske pridelovalce in generirala uvajanje potrebnih novitet. Območje bo počasneje sledilo ciljem Programa razvoja podeželja 2014-2022 in ciljem Skupne kmetijske politike 2023-2027, kar

pomeni, da se bo razvojni zaostanek povečeval. Nadaljevalo se bo krčenje vinogradov, opuščanje tradicionalnih vinogradniških leg, zaraščanje travnikov in njiv in uničevanje tradicionalne kulturne krajine. Dopolnilne dejavnosti ne bodo dobile potrebnega zagona. Ostale bodo na ravni ljubiteljske dejavnosti posameznikov in brez večjih možnosti za razvoj.

Brez razvojno informacijske dejavnosti območje ne bo sledilo novitetam, dobrim praksam in potrebam po uvajanju programov z višjo dodano vrednostjo. Brez investicije ne bo pravega preboja na področju vzpostavljanja lokalnih dobaviteljskih verig, lokalne samooskrbe in povečanja uporabe kakovostne lokalno pridelane hrane. V okviru zunanjih proizvodnih lokacij »vzorčne kmetije« na narodnostno mešanem območju ne bo prišlo do ohranjanja tradicionalnih kmetijskih dejavnosti, znanj, veščin in kulturnega izročila. Oblikovalo se bo nekaj velikih in ekonomsko uspešnih kmetijskih gospodarstev. Manjše družinske kmetije, ki imajo pomembno vlogo za kakovost življenja na narodnostno mešanem območju, pa bodo postopoma izginjale, kar bo okrepilo negativne demografske trende.

Socialno-ekonomska osnova narodnostno mešanega območja v Pomurju se ne bo bistveno okrepila, kar bo vplivalo na gospodarski položaj madžarske narodne skupnosti v Sloveniji.

Na podlagi navedenega lahko zaključimo, da varianta »brez« investicije iz razvojnega vidika in iz vidika krepitve socialno-ekonomskega položaja avtohtone madžarske narodne skupnosti, ni sprejemljiva.

Varianta »z investicijo«:

Predvideva nakup zemljišč, objektov in pomožnih objektov, dograditev potrebnih zmogljivosti, rekonstrukcije, obnove, opremljanje ter razvoj vsebin potrebnih za vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« narodnostno mešanega območja v Pomurju. Investicija se bo izvajala na centralni lokaciji v Banuti in na različnih dislociranih lokacijah, ki bodo delovale v okviru vzorčne kmetije.

Investicija bo omogočila pogoje za krepitev socialno-ekonomske osnove narodnostno mešanega območja v Pomurju ter večjo iniciativnost območja pri vključevanju v izvajanje Programa razvoja podeželja 2014-2021 (2022) ter v aktivnosti predlagane Skupne kmetijske politike 2023-2027. Aktivnejše vključevanje, motiviranost in usposobljenost za odzivanje na priložnosti, ki jih prinaša Skupna kmetijska politika, je ključnega pomena za doseganje zastavljenih ciljev madžarske narodne skupnosti na področju socialno-gospodarske krepitve programskega območja. Vzorčna kmetija je ključna podporni infrastruktura, ki bo pripomogla k temu, da se bo obravnavano območje odzivalo na priložnosti in sodelovalo pri doseganju družbeno koristnih ciljev.

Družbeno koristni učinki investicije bodo na področju:

- prenosa znanj, sodelovanja in povezovanja
- povečanja obsega ekološkega kmetovanja

- varstva okolja povezanega s kmetijskimi dejavnostmi
- razvoja infrastrukture na podeželju in narodnostno mešanem območju
- spodbujanja generacijske pomladitve
- ohranjanje kulturne krajine in urejenosti podeželja
- krepitev socialno-ekonomske osnove podeželja in poseljenosti narodnostno mešanega območja.

Po izvedeni investiciji bo na dvojezičnem območju v Pomurju vzpostavljena vzorčna kmetija kot poučni in podporni center za vse, ki želijo širiti ali povečati svojo kmetijsko dejavnost, uvajati dopolnilne dejavnosti na kmetiji in iskati možnosti za večjo ekonomsko uspešnost manjših kmetijskih gospodarstev. Vzpostavljeni bodo pogoji za širitev dejavnosti konjereje, ki je tradicionalno povezana s pripadniki madžarske narodnosti. Delujoče dislocirane lokacije vzorčne kmetije bodo namenjene spodbujanju dejavnosti povezane s tradicionalno kmetijsko dejavnostjo območja. Vrtci, šole in domovi starejših bodo prejeli degustacijske obroke iz vzorčnih nasadov kmetije, kar bo pripomoglo k osveščanju prebivalstva glede pozitivnih učinkov kakovostne in lokalno pridelane hrane in vzpostavljanju večjega obsega lokalne oskrbe.

Na turistično zanimivi lokaciji v Lendavi bo delovalo informacijsko ter razvojno središče PMSNS. Skrbelo bo za izvajanje programskih vsebin, prenos dobrih praks, uvajanje novitet in interesno povezovanje pridelovalcev (skupni nastopi).

Zaradi pričakovanih družbenih koristi investicije, ki bodo okrepile socialno-ekonomski položaj madžarske narodne skupnosti in programskega območja ter zaradi večjih družbenih koristi v primerjavi s stroški investicije, je varianta »z investicijo« sprejemljiva varianta. V nadaljevanju jo, kot izbrano varianto, natančneje predstavljamo.

Utemeljitev izbora:

Prva varianta: »brez investicije« pomeni, da ne bo potrebnih sprememb na področju kmetijskih dejavnosti in demografskih gibanj na obravnavanem programsko-investicijskem območju. Posledice bi bilo večje izseljevanje prebivalstva, opuščanje kmetijstva in zaraščanje kmetijskih površin, slabšanje ekonomskega položaja prebivalstva, izginjanje kulturne krajine tega območja, izginjanje tradicionalnih vrednot in veščin, pomanjkanje lokalno pridelane hrane in večja odvisnost od uvožene hrane, ki je slabše kakovosti. Kot najboljša varianta glede na investicijske vloške in pričakovane učinke je investicija v vzpostavitev in delovanje »vzorčne« kmetije. Varianta »z investicijo« prinaša napredek in razvoj celotnemu programskemu območju, saj predvideva razvoj dejavnosti vzorčne kmetije na več lokacijah in povezovanje ter podporo lokalnim pridelovalcem. Varianta z investicijo bi omogočila razvoj kmetijske dejavnosti na programskem območju in s tem izboljšanje ekonomskega položaja pridelovalcev. Pridelava lokalne hrane bi omogočila tudi boljšo kvaliteto življenja, izboljšanje zdravja in počutja lokalnega prebivalstva, kar bi pripomoglo k večji poseljenosti tega območja

in njegovemu splošnemu razvoju tudi na drugih področjih (kultura, gospodarstvo, turizem,...). Zmanjšal bi se obseg neobdelanih in zaraščenih kmetijskih zemljišč in povečal interes mladih, da bi se ukvarjali z dejavnostmi povezanimi s kmetijstvom in turizmom. Vzpostavljeni bodo pogoji za krepitev gospodarske uspešnosti in prepoznavnost območja, na katerem živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti v Sloveniji.

2.4. Navedba odgovornih oseb

ODGOVORNA OSEBA ZA IZDELAVO PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	
Naziv	Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (PMSNS)
Naslov	Glavna ulica 124, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Ferenc Horvát, predsednik sveta
Telefon	02 575 14 49
Faks	02 575 14 19
E- pošta	pmsns@muravidek.si
Identifikacijska številka za DDV	SI 79384820
Matična številka	5782384000
Skrbnik projekta, odgovoren za pripravo in nadzor nad pripravo ustrezne investicijske in projektne dokumentacije	Zsuzsanna Bači
Telefon	041 715 422
E-pošta	baci.zsuzsanna@muravidek.si

ODGOVORNA OSEBA ZA IZDELAVO INVESTICIJSKEGA PROGRAMA	
Naziv	KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE – ZAVOD MURSKA SOBOTA
Naslov	Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota
Odgovorna oseba	Dr. Stanislav Kapun, direktor
Telefon	02 539 14 10
Faks	02 521 14 91
E- pošta	tajnistvo@kgzs-ms.si
Identifikacijska številka za DDV	SI 69697205

Matična številka	5129940000
Izdelovalec investicijskega programa	Damjan Jerič
Telefon	02 539 14 10
E-pošta	damjan.jeric@kgzs-ms.si

ODGOVORNA OSEBA ZA IZDELAVO PROJEKTNE IN DRUGE DOKUMENTACIJE

Naziv	Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost
Naslov	Glavna ulica 124, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Ferenc Horváth, predsednik sveta
Telefon	051 382 377
E- pošta	pmsns@muravidek.si
Identifikacijska številka za DDV	SI 79384820
Matična številka	5782384000
Odgovorna oseba za izvajanje investicije- skrbnik investicijskega programa	Zsuzsanna Bači
Telefon	02 575 14 49
Faks	02 575 14 19
E-pošta	pmsns@muravidek.si

ODGOVORNA OSEBA ZA IZVEDBO INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Naziv	Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost
Naslov	Glavna ulica 124, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Ferenc Horvát, predsednik sveta
Telefon	02 575 14 49
E- pošta	pmsns@muravidek.si
Identifikacijska številka za DDV	SI 79384820
Matična številka	5782384000

2.5. Predvidena organizacija in druge prvine za izvedbo in spremljanje učinkov investicije

Vodenje projekta:

Naziv organizacije: **PMSNS (Pomurska madžarske samoupravna narodna skupnost)**

Sedež: 9220 Lendava, Glavna ulica 124

Odgovorna oseba: Ferenc Horvát, predsednik sveta

Odgovorna oseba pri PMSNS za izvedbo in spremljanje učinkov investicije: Bači Zsuzsanna

Telefon: +386 2-575 -14 -49

Elektronska pošta: pmsns@muravidek.si

Priprava projekta:

PMSNS v sodelovanju s Kmetijsko gospodarsko zbornico Slovenije – Zavod Murska Sobota.

Odgovorna oseba: Bači Zsuzsanna v sodelovanju s projektno skupino (Damjan Jerič, Anton Balažek in Peter Gabrielčič)

Aktivnosti v okviru tega projekta bo izvajala PMSNS. Za naloge, za katere PMSNS ni usposobljena, PMSNS izbere zunanje izvajalce ob upoštevanju Zakona o javnem naročanju ter načela preglednosti, odprtosti in nediskriminatornosti v izbirnem postopku.

2.6. Prikaz ocenjene vrednosti investicije ter predvidene finančne konstrukcije

Prikazani so stroški za varianto »z investicijo«, ki je predmet nadaljnje obravnave v Investicijskem programu.

Ocene stroškov investicije so narejene na naslednjih predpostavkah:

- Strošek nakupa nepremičnin je upravičen do višine posplošene tržen vrednosti nepremičnin, kot je evidentirana v registru trga nepremičnin v skladu s predpisi, ki urejajo množično vrednotenje nepremičnin, pri čemer strošek nakupa kmetijskih zemljišč ne sme presegati 10 odstotkov skupnih upravičenih stroškov.
- Ocenjena vrednost vzpostavitve produkcijskih površin je določena na podlagi kalkulacij s katerimi razpolaga KGZS, Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota.
- Stroški tehnološkega opremljanja so ocenile strokovne službe Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota na podlagi izkušenj in internih informacij.
- Pri izračunu investicijske vrednosti po stalnih cenah so upoštevane cene iz oktobra 2021.
- Vrednosti stroškov posamezne investicije, razen stroškov dela, stroškov nakupa stavbnih zemljišč in objektov ter stroškov nakupa kmetijskih zemljišč, vključujejo DDV.

Investitor PMSNS si kot javni zavod ne more odbijati DDV ne more poračunati in ga smatra za upravičen strošek projekta.

Tabela 4: Ocena stroškov investicije po posameznih vrstah stroškov in dinamiki investiranja v stalnih cenah v EUR

Št.	Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
1	A-Priprava in spremljanje investicije				
	Priprava projektne in investicijske dokumentacije	156.271	42.312	13.869	212.452
	Nadzor in varnost		45.164	25.000	70.164
	<i>Skupaj 1</i>	<i>156.271</i>	<i>87.476</i>	<i>38.869</i>	<i>282.616</i>
	DDV 22%	34.380	19.245	8.551	62.176
	<i>Skupaj 1 z DDV</i>	<i>190.651</i>	<i>106.721</i>	<i>47.420</i>	<i>344.792</i>
2	B-Nakup zemljišč				
	<i>Skupaj 2</i>	<i>318.530</i>	<i>144.310</i>		<i>462.840</i>
3	C-Nakup objektov in pomožnih objektov				
	Osrednji objekt Banuta	441.895			441.895
	Pomožni objekti Banuta	94.610			94.610
	Informacijsko in razvojno središče	523.090			523.090
	<i>Skupaj 3</i>	<i>1.059.595</i>			<i>1.059.595</i>
4	D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred				
	Vzorčni nasadi		53.525	50.000	103.525
	Vzorčne črede		55.708	54.795	110.503
	<i>Skupaj 4</i>		<i>109.233</i>	<i>104.795</i>	<i>214.028</i>
	DDV		17.067	16.205	33.272
	<i>Skupaj 4 z DDV</i>		<i>126.300</i>	<i>121.000</i>	<i>247.300</i>
5	E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture				
	<i>Skupaj 5</i>		584.918	428.623	1.013.541
	DDV		128.682	94.297	222.979

	Skupaj 5 z DDV		713.600	522.920	1.236.520
6	F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje				
	Osrednji objekt Banuta		197.591		197.591
	Pomožni objekti Banuta		182.458		182.458
	Informacijsko in razvojno središče		81.967	412.295	494.262
	Skupaj 6		462.016	412.295	874.311
	DDV		101.644	90.705	192.349
	Skupaj 6 z DDV		563.660	503.000	1.066.660
7	G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije				
	Mehanizacija	185.000	120.798	75.723	381.521
	Tehnološka oprema	104.079	275.603	161.596	541.278
	Druga oprema	97.130	203.770	182.730	483.630
	Skupaj 7	386.209	600.171	420.049	1.406.429
	DDV	84.966	132.038	92.411	309.415
	Skupaj 7 z DDV	471.175	732.209	512.460	1.715.844
8	Drugi materialni in posredni stroški, storitve				
	Skupaj 8	50.000	60.000	60.000	170.000
	DDV	11.000	13.200	13.200	37.400
	Skupaj 8 z DDV	61.000	73.200	73.200	207.400
	Skupaj 1-8 (neposredni stroški)	1.970.605	2.048.124	1.464.631	5.483.360
	DDV	130.346	411.876	315.369	857.591
	Skupaj z DDV	2.100.951	2.460.000	1.780.000	6.340.951
9	Posredni stroški projekta				
	Stroški dela	61.250	100.000	100.000	261.250
	Materialni stroški in storitve v povezavi z delom	14.589	32.787	32.787	80.163
	Skupaj 9	75.839	132.787	132.787	341.413
	DDV	3.210	7.213	7.213	17.636
	Skupaj 9 z DDV	79.049	140.000	140.000	359.049
	Skupna vrednost investicije brez DDV: od 1 do 9	2.046.444	2.180.911	1.597.418	5.824.773
	DDV	133.556	419.089	322.582	875.227
	Skupaj z DDV	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000

Tabela 5: Ocena vseh stroškov projekta po stalnih cenah v EUR

	2022	2023	2024	Skupaj
Skupna vrednost investicije brez DDV	2.046.444	2.180.911	1.597.418	5.824.773
DDV	133.556	419.089	322.582	875.227
Skupaj z DDV	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000

Investicija bo realizirana fazno znotraj časovnega obdobja 2022-2024.

Vire za financiranje investicije v celoti zagotavlja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS (v nadaljevanju MKGP) na podlagi Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 (Sklep vlade RS št. 09502-1/2020/6 z dne 29.9.2021), podukrep 4.1. Sredstva se bodo dodeljevala na podlagi tripartitne pogodbe sklenjene med MKGP, ARSKTRP in PMSNS.

Tabela 6: Viri financiranja investicije v EUR v stalnih cenah

	2022	2023	2024	Skupaj:
MKGP	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000
Ostali viri	0	0	0	0

Upravičeni in neupravičeni stroški investicije

Celotna investicija se bo realizirala na podlagi upravičenih stroškov v okviru podukrepa 4.1 v Programu krepitve gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti. Intenzivnost pomoči v okviru podukrepa 4.1 znaša 100 % upravičenih stroškov. Posebej ne prikazujemo upravičenih in neupravičenih stroškov, ker investicija nima predvidenih neupravičenih stroškov.

2.7. Zbirni prikaz rezultatov izračunov

V finančni analizi smo ovrednotili proizvodne zmogljivosti iz opisnega dela investicijskega programa. Podrobni podatki izračunanih vrednosti finančne analize investicijskega programa so podani kot priloga: Finančni del investicijskega programa.

Plan prihodkov v zvezi z obravnavano investicijo

V okviru »vzorčne kmetije« ne načrtujemo tržne dejavnosti, vendar pa bomo zaradi narave investicije, kjer bo prišlo do določene pridelave in proizvodnje, dobili tudi prihodke. Večji del pridelkov iz vzorčne kmetije se bo uporabilo v okviru dejavnosti na kmetiji (pri izobraževanju, pri vzorčni predelavi, promociji pridelkov in izdelkov, malice za zaposlene in udeležence izobraževanj,...), kljub temu pa bodo na vzorčni kmetiji nastali določeni prihodki zaradi prodaje presežkov pridelkov in proizvodov. Ti prihodki so:

- prodaja špargljev, jedilnega grozdja in drugih pridelkov iz vzorčnih nasadov,
- prodaja plemenskih živali, prodaja mesa, izločenih živali in drugo iz živinorejske proizvodnje na kmetiji,

- prodaja dodelanih in predelanih proizvodov iz vzorčne kmetije in
- drugi proizvodi, ki bodo nastali v okviru delovanja kmetije.

Tabela 7: Pričakovani prihodki »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta prihodka	Leto (EUR)			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Prodaja pridelkov iz rastlinske proizvodnje	2.500	13.000	18.000	18.000
Prodaja pridelkov iz živalorejske proizvodnje	5.500	13.500	13.500	16.500
Prodaja dodelanih in predelanih proizvodov	2.000	4.500	7.000	9.500
Drugi prihodki	1.000	2.000	3.000	4.000
SKUPAJ	11.000	33.000	41.500	48.000

Plan odhodkov v zvezi z obravnavano investicijo

V okviru investicijskega projekta smo obravnavali stroške, ki jih ima Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost z delovanjem vzorčne kmetije po zaključku investicije. Za oskrbo in delovanje vzorčne kmetije po izvedeni investiciji načrtujemo 205.000 € letnih stroškov.

Tabela 8: Pričakovani stroški »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta stroška	Leto (EUR)			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Oskrba kmetijskih površin	20.000	20.000	20.000	20.000
Oskrba živali na kmetiji	15.000	15.000	15.000	15.000
Drugi materialni stroški in storitve na kmetiji	30.000	30.000	30.000	30.000
Stroški zaposlenih	140.000	140.000	140.000	140.000
SKUPAJ	205.000	205.000	205.000	205.000

Finančna donosnost naložbe:

Izračun donosnosti obravnavane investicije, ki je bila izračunana na osnovi stroškov in prihodkov investicije z vidika investitorja, je ob zahtevani 5% diskontni stopnji, pokazala negativno finančno donosnost predmetne naložbe. Tak rezultat je tudi pričakovan, saj ima pri predvideni investiciji investitor samo dodatne stroške.

Določitev finančnih virov za javni razpis (finančna vrzel)

Pri izračunu zneska nepovratne pomoči EU smo uporabili podatke iz projekcije prihodkov in stroškov poslovanja projekta v ekonomski dobi investicije. Iz izračunov, ki so podani v okviru finančnega dela analize stroškov in koristi je razvidno, da je finančna vrzel $R = EE/DNC = 100\%$, tako da znaša najvišji znesek pomoči Evropske unije 100% priznane vrednosti projekta.

Ekonomska donosnost naložbe

Osnova za izračun ekonomskih meril je ekonomska analiza (ekonomski tok). Ekonomska neto sedanja vrednost je pozitivna in znaša 725.697 €. Ekonomska interna stopnja donosnosti večja od 5% in znaša 7,626 %.

Ekonomska naložbena merila so:

	Kazalnik	Vrednost
Ekonomska merila	Ekonomska NSV	725.697
	Relativna NSV %	13,54
	Ekonomska stopnja donosa	7,626

Na podlagi ekonomskih meril se ugotavlja, da je varianta »s projektom« najbolj optimalna varianta.

3. OSNOVNI PODATKI O INVESTITORJU, IZDELOVALCU INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE IN UPRAVLJAVCU

3.1. Investitor in nosilec projekta

INVESTITOR	
Naziv	POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST – PMSNS Lendava MURAVIDÉKI MAGYAR ÖNKORMÁNYZATI NEMZETI KÖZÖSSÉG – MMONK Lendva
Naslov	Glavna ulica 124, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Ferenc Horváth, predsednik sveta
Podpis in žig	
Odgovorna oseba za izvedbo investicije	Ferenc Horváth, predsednik sveta
Telefon	02 575 14 49
Faks	02 575 14 19
E-pošta	pmsns@muravidek.si
Davčna številka	SI 79384820
Matična številka	5782384000

3.2. Izdelovalec investicijske dokumentacije

IZDELOVALEC INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE	
Naziv	KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE, KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD MURSKA SOBOTA
Naslov	Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota
Odgovorna oseba	Dr. Stanislav Kapun, direktor
Žig in podpis	
Telefon	02 539 14 10
Faks	02 521 14 91
E- pošta	tajnistvo@kgzs-ms.si
Identifikacijska številka za DDV	SI 69697205
Matična številka	5129940000
Izdelovalec finančnega dela	Damjan Jerič
Telefon	02 539 14 10
E-pošta	damjan.jeric@kgzs-ms.si

3.3. Upravljavec investicije

UPRAVLJAVEC INVESTICIJE	
Naziv	POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST – PMSNS Lendava MURAVIDÉKI MAGYAR ÖNKORMÁNYZATI NEMZETI KÖZÖSSÉG – MMONK Lendva
Naslov	Glavna ulica 124, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Ferenc Horváth, predsednik sveta
Podpis in žig	
Telefon	02 575 14 49
Faks	02 575 14 19
E-pošta	pmsns@muravidek.si
Davčna številka	SI 79384820
Matična številka	5782384000

4. ANALIZA STANJA IN RAZLOGI ZA INVESTICIJSKO NAMERO

4.1. Analiza obstoječega stanja

Pregled kmetijstva na območju, na katerem živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti, smo obravnavali na osnovi podatkov občin, v katerih le-ti živijo. Te občine so Dobrovnik, Hodoš, Lendava, Moravske Toplice in Šalovci. Analizirano območje je širše kot živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti, vendar z bolj podrobnimi podatki ne razpolagamo. Že s pridobivanjem podatkov o kmetijski proizvodnji na posamezno občino imamo omejitve. Podatki o kmetijski proizvodnji, ki je analizirana tudi na nivoju občin, so zajeti v popisu kmetijskih gospodarstev. V Sloveniji se popisi kmetijskih gospodarstev izvajajo vsakih 10 let. Zadnji popis kmetijskih gospodarstev smo imeli v letu 2020, vendar je trenutno objavljenih le nekaj začasnih podatkov iz tega popisa. Prav tako ni objavljenih nobenih podatkov na nivoju občin. Tako smo obravnavali kmetijsko proizvodnjo v analiziranih občinah (v nadaljevanju: občinah) na osnovi popisov kmetijskih gospodarstev v letih 2000 in 2010.

Dodatno analizo kmetijstva na območju, na katerem živijo prebivalci madžarske narodne skupnosti smo naredili še na osnovi vloženih zbirnih vlog za kmetijska gospodarstva na ARSKTRP, ki je osnova za pridobivanje subvencij za kmetijsko proizvodnjo. Ti podatki obravnavajo večji del kmetijskih gospodarstev, ki se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo. Lahko rečemo, da je v teh podatkih zajeto večji del aktivnih kmetij. Podatke smo analizirali za izbrane občine in celotno Pomurje. Obdelali smo podatke vloženih zbirnih vlog za leto 2020.

Pri pregledu podatkov za posamezno občino moramo biti pozorni, da so podatki analizirani in prikazani glede na bivališče nosilca kmetijskega gospodarstva (KMG), saj zaradi tega lahko prihaja do določenih odstopanj od dejanskega stanja, če ima nosilec KMG kmetijsko gospodarstvo v drugi občini (primer: Nosilec iz Murske Sobote ima vinograd v občini Moravske Toplice).

Obseg zemljišč v uporabi

Območje petih občin, v katerih živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti, se nahaja na površini 373 km², kar znaša 28 % celotnega območja Pomurja. Med občinami je največja občina Moravske Toplice (145 km²), sledi občina Lendava (121 km²), občina Šalovci (58 km²), občina Dobrovnik (31 km²) in občina Hodoš (18 km²). Okrog polovico teh površin so zemljišča v uporabi. Med analiziranimi občinami vidimo, da sta občini Lendava in Dobrovnik tipični ravninski občini z velikim deležem kmetijskih zemljišč v uporabi in malim deležem gozda. Na drugi strani pa so občine Moravske toplice, Hodoš in Šalovci, ki so bolj gričevnate in imajo tudi večji delež gozda v strukturi zemljišč. Struktura zemljišč za pet občin skupaj pa je podobna kot za celotno Pomurje.

V tabeli 9 so prikazani podatki o vrstah zemljišč v uporabi, ki so bili evidentirani v okviru popisa kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010 po občinah in skupno za Pomurje.

Tabela 9: Obseg zemljišč v uporabi po občinah in skupaj za Pomurje (v ha).

	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Popis kmetijstva 2000								
1. Vsa zemljišča v uporabi	715	812	5.844	9.376	3.631	20.378	85.460	23,85
1.1. Kmetijska zemljišča	663	510	5.631	7.278	2.229	16.311	67.638	24,12
1.1.1. Kmetijska zemljišča v uporabi	651	476	5.551	7.078	2.087	15.843	66.236	23,92
1.1.2. Zemljišča v zaraščanju in neobdelana kmetijska zemljišča	12	34	80	200	142	468	1.402	33,38
1.2. Druga zemljišča	53	302	213	2.098	1.402	4.068	17.822	22,83
1.2.1. Gozd	35	289	134	1.974	1.363	3.795	16.202	23,42
1.2.2. Nerodovitna zemljišča	18	13	79	124	39	273	1.620	16,85
Popis kmetijstva 2010								
1. Vsa zemljišča v uporabi	597	729	5.865	7.454	3.285	17.930	80.557	22,26
1.1. Kmetijska zemljišča	547	496	5.669	5.724	2.129	14.565	64.772	22,49
1.1.1. Kmetijska zemljišča v uporabi	545	487	5.644	5.577	2.025	14.278	64.076	22,28
1.1.2. Zemljišča v zaraščanju in neobdelana kmetijska zemljišča	2	9	25	147	104	287	696	41,24
1.2. Druga zemljišča	50	234	196	1.729	1.157	3.366	15.785	21,32
1.2.1. Gozd	30	228	101	1.611	1.117	3.087	14.048	21,97
1.2.2. Nerodovitna zemljišča	20	6	95	118	40	279	1.737	16,06

Vir: SURS, Popis kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010

Iz podatkov je razvidno, da je na narodnostno mešanem območju visok delež zemljišč v zaraščanju in neobdelanih zemljišč.

V tabeli 10 so prikazane osnovne značilnosti kmetijske proizvodnje v posameznih analiziranih občinah in skupaj za Pomurje po popisih kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010.

Tabela 10: Število KMG, skupni PDM, kmetijska zemljišča v uporabi in število GVŽ po občinah in skupaj za Pomurje iz popisov kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010.

	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Popis kmetijstva 2000								
Število KMG	163	63	758	951	365	2.300	11.810	19,48
Skupne polnovredne delovne moči PDM	164	88	660	1.185	534	2.631	14.249	18,46
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha)	651	476	5.551	7.078	2.087	15.843	66.236	23,92
Število glav velike živine (GVŽ)	263	375	1.133	4.132	1.346	7.249	59.843	12,11
Popis kmetijstva 2010								
Število KMG	107	43	496	735	306	1.687	8.890	18,98
Skupne polnovredne delovne moči PDM	96	35	355	716	247	1.449	8.186	17,70
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha)	545	487	5.644	5.577	2.025	14.278	64.076	22,28
Število glav velike živine (GVŽ)	160	297	693	3.312	824	5.286	43.933	12,03

Vir: SURS, Popis kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010

V primerjavi podatkov med dvema popisoma (2000 in 2010) ugotavljamo, da se je v vseh prikazanih lastnostih obseg zmanjšal po posameznih občinah in tudi za celotno Pomurje. Največje zmanjšanje je vidno pri polnovrednih delovnih močeh (PDM) na kmetijo, kjer je to zmanjšanje od 40 do 60%. Zelo močno je tudi zmanjšanje živinorejske proizvodnje v obliki glav velike živine (GVŽ), ki se je zmanjšalo za 20 do 40 %. Pomembno se je zmanjšalo tudi število kmetijskih gospodarstev, in sicer 25 do 35 % odvisno od občine. Tak trend zmanjševanja števila kmetij se nadaljuje tudi naprej. Najmanj se je zmanjšal obseg kmetijskih zemljišč v uporabi, ki se je zmanjšal v povprečju petih občinah in v celotnem Pomurju za 10 %. V občinah Lendava in Hodoš je zaznati rahlo povečanje.

Na podlagi primerjave podatkov analiziranega območja petih občin in podatkov za celotno Pomurje ugotavljamo, da imajo občine skupaj okrog 22 % kmetijskih zemljišč v uporabi, 19 %

kmetijskih gospodarstev, 18 % PDM in le 12 % obsega živali v GVŽ. Iz tega izhaja, da je v analiziranih občinah slabše zastopana živinorejska proizvodnja v primerjavi s celotno živinorejsko proizvodnjo v Pomurju.

Struktura kmetijskih gospodarstev

Število kmetijskih gospodarstev ima stalen trend padanja. V letu 2020 je bilo aktivnih kmetij v analiziranih občinah 1.124, kar predstavlja nekaj manj kot 18 % pomurskih kmetij. Največ aktivnih kmetijskih gospodarstev je v občini Moravske Toplice, sledi občina Lendava, Šalovci, Dobrovnik in Hodoš. V občini Hodoš je samo še 35 aktivnih kmetov.

Skupna površina kmetijskih površin v uporabi znaša skupaj v petih občinah 14.290 ha, kar predstavlja 22,47 % pomurskih površin. Največji obseg skupnih površin je v občini Lendava 5.929 ha, kar ni direktno primerljivo s popisom kmetijstva v letih 2000 in 2010, iz katerih je bilo razvidno, da ima največ kmetijskih površin v uporabi občina Moravske Toplice. V občini Moravske Toplice kmetije obdelujejo 5.585 ha. Tako spremembo lahko razlagamo s tem, da imajo nekatere kmetije sedež v občini Lendava in še dodatno obdelujejo kmetijske površine v drugih občinah. V občini Šalovci kmetijska gospodarstva obdelujejo 1.756 ha, v občini Dobrovnik in Hodoš pa okrog 500 ha.

Povprečna velikost kmetijskih gospodarstev zelo niha med občinami. Največ zemlje obdelujejo kmetijska gospodarstva v občini Lendava 18,7 ha, sledi občina Hodoš s 13,79 ha, občina Moravske Toplice s 12,06 ha, občina Šalovci s 7,6 ha in občina Dobrovnik s 6,89 ha. Število GERK-ov na kmetijo in povprečna velikost GERK-a na kmetijah kaže na razdrobljenost parcel, katere obdelujejo kmetije. Povprečna velikost GERK-a oz. obdelovalne parcele je v Pomurju in tudi povprečje petih občin 0,7 ha. Največjo velikost GERK-ov ima občina Lendava 1 ha, občina Hodoš ima 0,7 ha, občina Moravske Toplice 0,6 ha, občina Šalovci in občina Dobrovnik pa imata najmanjšo velikost okrog 0,5 ha. Podatek za občino Lendava, pri povprečni velikosti gospodarstva in pri povprečni velikosti parcel ne odraža dejanskega stanja, ker je v izračun vključeno podjetje, ki obdeluje več kot 2.000 ha kmetijskih površin in ima dosti večje obdelovalne parcele kot ostala kmetijska gospodarstva. Če v izračunu povprečnih vrednosti izločimo to kmetijsko gospodarstvo, dobimo popolnoma druge povprečne vrednosti. Potem je povprečna velikost kmetijskega gospodarstva v občini Lendava 11 ha in povprečna velikost parcel 0,6 ha.

Tabela 11: Velikostna struktura KMG po občinah in primerjava s Pomurjem

	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Število KMG	78	35	317	463	231	1.124	6.292	17,86
Skupna površina KMG (ha)	537	483	5.929	5.585	1.756	14.290	63.584	22,47
Število GERK-ov	1.104	683	5.877	9.285	3.409	20.358	90.263	22,55
Povprečna velikost KMG (ha)	6,89	13,79	18,70	12,06	7,60	12,71	10,11	
Povprečno število GERK-ov na KMG	14,15	19,51	18,54	20,05	14,76	18,11	14,35	
Povprečna velikost GERK-a (ha)	0,49	0,71	1,01	0,60	0,52	0,70	0,70	

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

Vključenost kmetijskih gospodarstev v ukrepe Programa razvoja podeželja

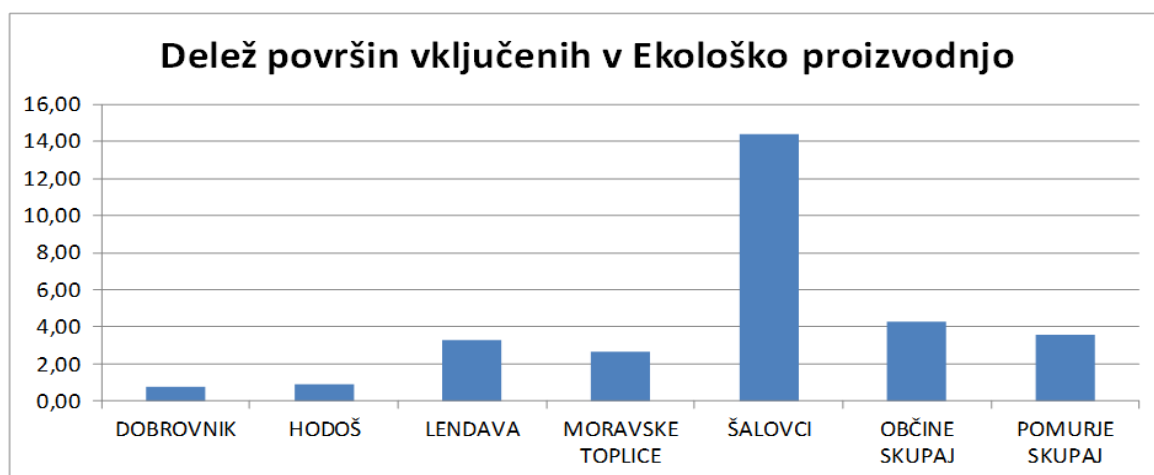
V tabeli 12 in sliki 3 prikazujemo, v kakšnem obsegu so vključene kmetije v nekatere ukrepe kmetijske politike v okviru Programa razvoja podeželja. V ekološko proizvodnjo je vključenih 45 kmetij v analiziranih občinah in obdelujejo 606 ha kmetijskih površin pod pogoji ekološke proizvodnje. V teh občinah je 25 % vseh ekoloških kmetij v Pomurju. Podoben delež je tudi pri kmetijskih površinah vključenih v ekološko proizvodnjo. Največji delež kmetijskih površin je vključenih v ekološko proizvodnjo v občini Šalovci. Zelo mali delež površin pa je vključenih v EK ukrepe v občini Dobrovnik in Hodoš.

Tabela 12: Vključenost KMG v ekološko proizvodnjo, ukrepe KOPOP, območja OMD in vključenost v plačila za mlade kmete po občinah in skupno za Pomurje

	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Število KMG v EK*	2	1	15	16	11	45	180	25,00
Skupna površina v EK (ha)	4,0	4,3	196,3	149,6	252,4	606,5	2.284	26,56
Število KMG v KOPOP**	11	7	75	135	44	272,0	1.716	15,85
Skupna površina v KOPOP (ha)	244	224	4.156	3.342	620	8.586	38.378	22,37
Število KMG v OMD	0	37	2	317	251	607	3.169	19,15
Skupna površina v OMD (ha)	0	487	5	2.757	1.864	5.112	22.944	22,28
Plačilo za mlade kmete (število KMG)	6	0	28	25	3	62	331	18,73
*dodani še KMG, ki imajo samo EK čebele								
**dodani še KMG, ki imajo samo PAS ali mejice, brez drugih površin v KOPOP								

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

Slika 3: Delež površin vključenih v ekološko proizvodnjo po občinah in skupno za Pomurje.

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

V analiziranih občinah je v ukrepe KOPOP vključenih 272 kmetij, kar znaša 16 % pomurskih kmetij in 8.586 ha kmetijskih površin, kar znaša 22 % pomurskih kmetijskih površin. V območja z omejenimi dejavniki so vključena kmetijska gospodarstva, ki so locirana na teh območjih. Tako imajo občine, ki so locirane na gričevnatih območjih kmetije vključene v OMD območja, občine ki se nahajajo v ravninskem delu pa kmetije niso vključene v OMD območja. V tabeli so tudi prikazani podatki o številu kmetij, ki uveljavljajo višjo subvencijo zaradi statusa mladega kmeta.

Raba kmetijskih zemljišč

V tabeli 13 in sliki 4 je prikazana raba kmetijskih zemljišč v petih občinah in skupno za Pomurje. Na območju petih občin je glavna njivska raba zemljišč v obsegu 12.256 ha, kar znaša 23 % pomurskih njivskih površin. Po velikosti sledijo trajni travniki v obsegu 1.685 ha, kar znaša 22% pomurskih trajnih travnikov. Sledeča skupina so sadovnjaki (intenzivni in ekstenzivni), ki se nahajajo na 165 ha in vinogradi na 142 ha. Vinogradi predstavljajo v pomurski proizvodnji le 11 %. Med občinami ima Lendava največji delež njivskih površin, najmanjši pa občina Šalovci. Obratno pa je potem največji delež travnikov v občini Šalovci. Največji delež vinogradov je v občini Dobrovnik, intenzivnih sadovnjakov pa v občini Moravske Toplice.

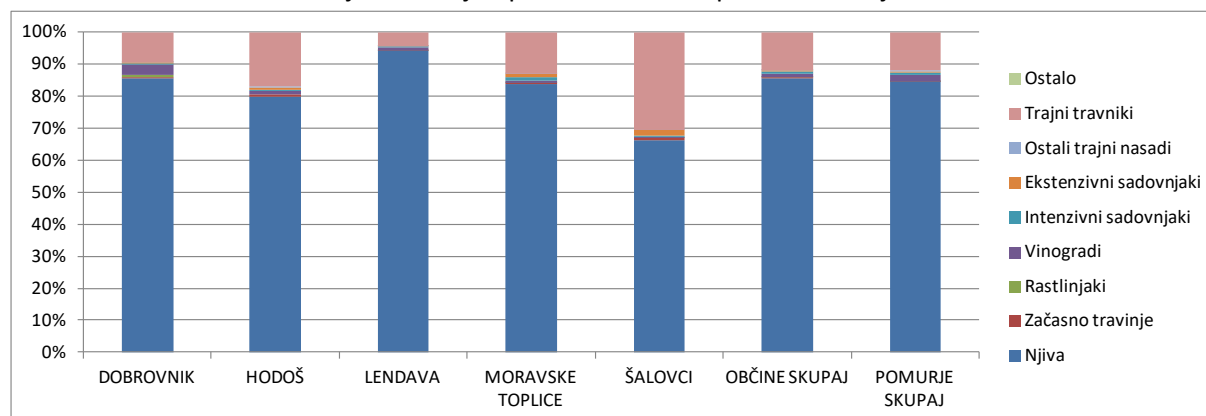
Tabela 13: Raba kmetijskih zemljišč po občinah in skupno za Pomurje (v ha)

Vrsta rabe	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Njiva	453,70	391,07	5.454,60	4.722,03	1.235,27	12.256,67	53.507,03	22,91
Začasno travinje	2,22	3,63	12,58	11,33	13,83	43,59	193,66	22,51
Rastlinjaki	4,08	0,00	0,20	0,41	0,18	4,87	14,55	33,47
Vinogradi	15,68	5,44	65,58	48,93	6,09	141,72	1.323,06	10,71
Intenzivni sadovnjaki	2,81	1,55	10,22	57,60	10,74	82,92	339,41	24,43
Ekstenzivni sadovnjaki	0,87	3,55	3,10	46,45	28,56	82,53	397,23	20,78
Ostali trajni nasadi	0,15	0,72	0,13	4,03	2,27	7,30	44,71	16,33
Trajni travniki	50,81	83,66	244,33	736,67	569,80	1.685,27	7.633,71	22,08
Ostalo	0,00	0,00	14,58	1,70	1,44	17,72	52,42	33,80
Skupna površina	530,32	489,62	5.805,32	5.629,15	1.868,18	14.322,59	63.505,78	22,55

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

V analiziranih občinah je med trajnimi nasadi najbolj zastopana vinska trta, ki jo imajo zasajeno na 455 kmetijskih gospodarstvih v skupnem obsegu 142 ha. V primerjavi s celotnim Pomurjem ja v analiziranih občinah 30 % vinogradniških kmetij, po skupni površini pa le 11 % vinogradov. To pomeni da je na tem območju zelo razdrobljena vinogradniška proizvodnja. Povprečna velikost vinograda na kmetijo je 0,31 ha. Ob tem pa moramo razumeti, da so tu prikazane samo kmetije, ki oddajajo zbirno vlogo. Pri vinogradih pa je posebnost, da niso vsi vinogradi zajeti v tem podatku. Dejanska velikostna struktura vinogradov je še slabša. Največ vinogradov je v občini Lendava, sledijo Moravske Toplice, Dobrovnik, Šalovci in Hodoš. Najslabša velikostna struktura vinogradov je v Šalovcih 0,20 ha na kmetijo in Moravskih toplicah 0,25 ha na kmetijo.

Slika 4: Struktura rabe kmetijskih zemljišč po občinah in skupno za Pomurje

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

Iz podatkov o poljščinah je razvidno, da v njivskem kolobarju prevladujeta pšenica in koruza, ki v kolobarju zavzemata od 23 do 34 %, odvisno od občine. Po obsegu sledijo v kolobarju še ječmen od 6 do 14 %, tritikala od 3 do 14 % in oljna ogrščica od 0 do 10 %. Oljne buče in oves sta zastopana od 1 do 5 %, ostale poljščine pa so zastopane v manjšem obsegu.

Povzetek stanja

Značilnosti Pomurja v Slovenskem prostoru se odražajo tudi v območju, v katerem živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti. Območje bivanja madžarske narodne skupnosti se nahaja ob državni meji z Madžarsko, ki ima geografske značilnosti ravninskega sveta in tudi gričevnatega sveta. Občini Lendava in Dobrovnik sta tipični ravninski občini z velikim deležem kmetijskih zemljišč v uporabi in malim deležem gozda. Na drugi strani pa so občine Moravske toplice, Hodoš in Šalovci, ki so bolj gričevnate in imajo tudi večji delež gozda v strukturi zemljišč. Struktura zemljišč za vse občine skupaj pa je podobna, kot za celotno Pomurje.

Število kmetijskih gospodarstev ima stalen trend padanja. V letu 2020 je bilo aktivnih kmetij v analiziranih občinah 1.124, kar predstavlja nekaj manj kot 18 % pomurskih kmetij. Skupna površina kmetijskih površin v uporabi je v analiziranih občinah 14.290 ha, kar predstavlja 22,47 % pomurskih kmetijskih površin v uporabi. Povprečna velikost kmetijskih gospodarstev je različna med občinami, kot celota pa je podobna kot za celotno Pomurje, kjer se giblje okrog 10 ha. Podobno je tudi pri povprečni velikosti GERK-ov, ki se gibljejo povprečno v občinah in za celotno Pomurje okrog 0,7 ha.

Na območju analiziranih občin je 12.256 ha njiv, 1.685 ha trajnih travnikov, 165 ha sadovnjakov in 142 ha vinogradov. Njiv, trajnih travnikov in sadovnjakov je v analiziranih občinah okrog 23 % pomurskih površin, vinogradi pa predstavljajo v pomurski proizvodnji le 11 %. Velikostna struktura vinogradov je slaba. Po zbirnih vlogah je povprečna velikost vinograda 0,3 hektarja kar pomeni, da je dejansko še manjša.

V njivskem kolobarju prevladujeta pšenica in koruza, ki sta zastopani vsaka s 30 % deležem. Sledi ječmen z 10 % deležem in ostala žita s 9 % deležem. V kolobarju je še 9 % oljnic in 5 % metuljnic. Kljub razpoložljivi geotermalni energiji, je rastlinjakov vsega 4,87 hektarja. V ukrepe KOPOP je vključenih 272 kmetij (16 % pomurskih kmetij) z 8.586 ha kmetijskih površin, kar znaša 22 % pomurskih kmetijskih površin (pretežno na gričevnatem delu). V ekološko proizvodnjo je vključenih 45 kmetij, ki obdelujejo 606 ha kmetijskih površin pod pogoji ekološke proizvodnje.

Živinorejska proizvodnja je v analiziranih občinah slabo zastopana. Govedo predstavlja 14 % pomurske govedoreje. Na celotnem območju redijo 1.384 krav ostalo pa je govedo za pitanje ali pa za obnovo črede krav. Prašičerejska proizvodnja v analiziranih občinah predstavlja le 5 % pomurske proizvodnje prašičev. V celotnem območju redijo le 289 plemenskih svinj.

Kljub razvitosti turizma je relativno malo turističnih kmetij. Skromna je ponudba nočitvenih zmogljivosti na kmetijah. Delno lahko to pripišemo konkurenci v nočitvenih zmogljivostih termalnih kopališč, kar se po drugi strani lahko obravnava, kot neizkoriščen potencial. Enako velja za neizkoriščene možnosti vzpostavitve kratkih dobaviteljskih verig za javne zavode in turistične ponudnike.

Na podlagi analize lahko ugotovim, da so kljub potencialom kmetijstva na programskem območju vidni trendi, ki upravičeno skrbijo madžarsko narodno skupnost. Skrb vzbujajoče je upadanje števila kmetijskih gospodarstev, krčenje obsega njihove dejavnosti, upadanje števila tradicionalnih družinskih kmetijskih gospodarstev, počasno prilagajanje specifikam malih kmetijskih gospodarstev, počasno vključevanje v ekološko proizvodnjo ter upadanje interesa za kmetovanje med mladimi. Na obravnavanem območju je bilo razmeroma malo projektov vezanih na izvajanje Programa razvoja podeželja 2014-2022.

4.2. Razlogi za investicijo

Najpomembnejša naloga PMSNS je ohranitev in razvijanje pomurske madžarske skupnosti, pri čemer je pomembna krepitev gospodarske osnove območja, ohranitev poseljenosti narodnostno mešanega območja, ohranjanje tradicionalne podeželske kulturne krajine ter krepitev kmetijskih dejavnosti in gospodarskih potencialov. Kmetijske dejavnosti so pomemben potencial za sobivanje različnih generacij, krožno gospodarstvo, družinsko podjetništvo in ohranjanje tradicij pomembnih za madžarsko narodnostno skupnost v Sloveniji.

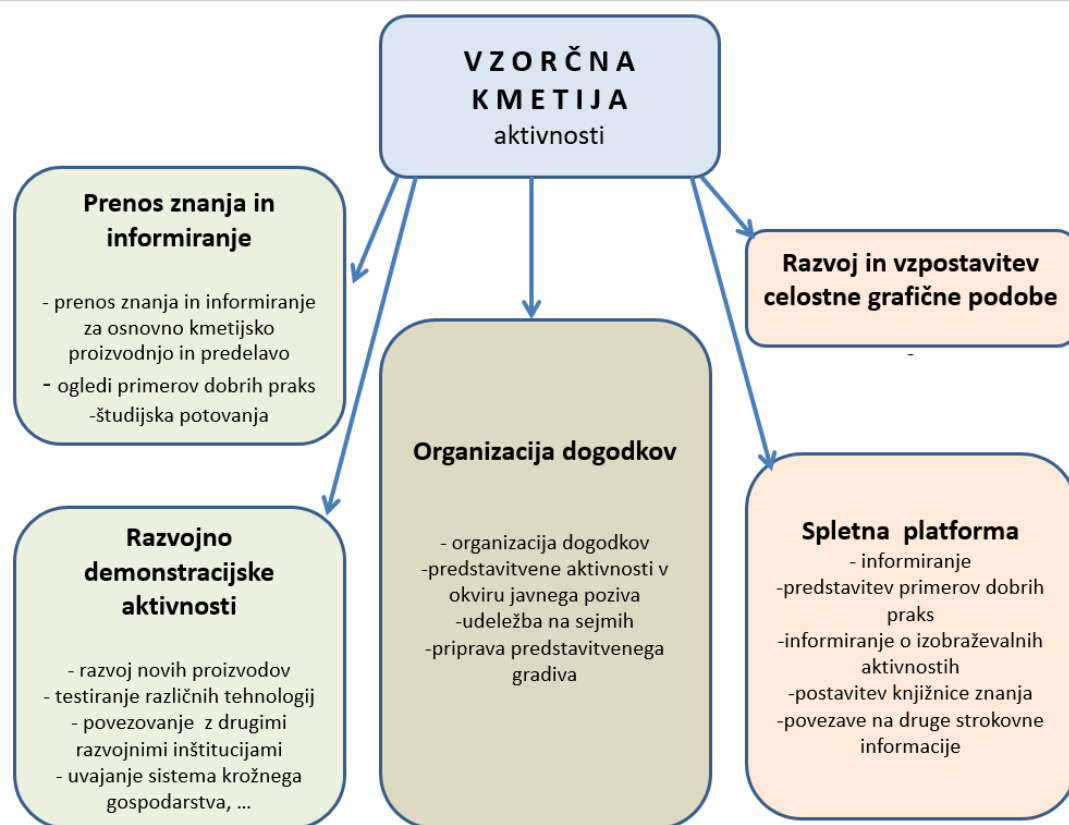
Za zaustavitev ugotovljenih negativnih trendov na področju kmetijstva na narodnostno mešanem območju v Pomurju, želi PMSNS vzpostaviti »vzorčno kmetijo« kot spodbujevalca razvoja kmetijstva in hrane, ki bo prispeval h krepitvi gospodarske osnove, razvoju kompetenc za sodobno kmetovanje in ohranitvi poseljenosti narodnostno mešanega območja.

Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« ima za namen nepridobitno podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem z namenom predstavitve primerov dobrih praks, inovativnih pristopov kmetovanja in povezovanja. Na »vzorčni kmetiji« se bodo spodbujale in organizirale razvojne, informacijske in druge nepridobitne dejavnosti s področja kmetijske proizvodnje, ki bodo namenjene spodbujanju razvoja odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju. Prispevale bodo tudi k ohranjanju narodne identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti, predvsem pa bodo pomembne za razvoj kmetijstva na tem območju. Namen »vzorčne kmetije« je med drugim zagotoviti prenos znanja na področju pridelave, reje in predelave ter povezovanje kmetijskih proizvajalcev krožnega gospodarstva

in trajnostnega razvoja na narodnostno mešanem območju. Cilj je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Program je namenjen vzpostavitvi infrastrukture za podporo razvoju kmetijstva in pridelave hrane na narodnostno mešanem območju v Pomurju. Podpora bo organizirana kot »vzorčna kmetija« za prenos izkušenj, specialnih znanj, tehnologij in organizacijskih pristopov za povezovanje pridelovalcev ter razvoja dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. S celotnim programom in investicijo v vzorčno kmetijo bo spodbujano povezovanje pridelovalcev za doseganje njihove večje učinkovitosti, povečanja obsega dejavnosti, kakovosti ponudbe in zagotavljanja informacijske podpore za večjo tržno uspešnost pridelovalcev. PMSNS bo s pomočjo široko dostopne infrastrukture nudila podporo pri izvajanju programa kmetijstva in doseganju zastavljenih ciljev. Kmetijstvo bo kot pomembna gospodarska panoga, razvojni dejavnik in socialni korektor, pripomoglo k ohranjanju poseljenosti narodnostno mešanega območja, izboljšanju ekonomskega položaja prebivalcev, prenosu dobrih praks na to območje in zagotavljanju večje samooskrbe. S programom in investicijo bomo sledili novi razvojni paradigmi EU, ki temelji na zanesljivi oskrbi s hrano, znanju, krožnem gospodarjenju in trajnostnem razvoju.

Slika 5: Prikaz načrtovanih podpornih vsebin in namena:

Vir: Damijan Jerič, januar 2022

S spodbujanjem razvoja kmetijstva želimo izboljšati dohodkovni položaj kmetov, konkurenčnost kmetijskih gospodarstev in prilagajanje na podnebne spremembe. S pridelavo lokalno pridelane hrane želimo posredno vplivati tudi na zdravstven vidik, saj je zdravstveno stanje prebivalstva v Pomurju slabše od povprečja v Republiki Sloveniji. Umrljivost je večja, več je kroničnih in rakastih bolezni. Pomembno je, da se zdrav način uravnoteženega prehranjevanja z lokalnimi proizvodi promovira že v vrtcih in šolah. Takšna promocija pripomore k zavedanju in informiranju o pomenu, ki jih imajo lokalni dobavitelji hrane za razvoj podeželja, lokalno gospodarstvo in okolje. Priložnosti za razvoj kmetijstva na programskem območju so velike, saj se povpraševanje po lokalnih kmetijskih proizvodih s strani javnih zavodov in ponudnikov gostinskih storitev povečuje. Kmetijstvo na programskem območju se srečuje s težavami zaradi staranja prebivalstva, izseljevanja mladih, pomanjkanja podjetniške iniciative, neorganiziranosti pridelovalcev in majhnosti kmetijskih gospodarstev. Za spodbujanja kmetijstva na programskem območju je potrebno vzpostaviti mehanizme primerov dobrih praks, ki bodo delovale poučno in spodbujevalno.

Vzorčna kmetija bo imela posredne in neposredne pozitivne učinke na: povečanje učinkovitosti kmetijskih gospodarstev, izboljšanje informiranosti glede kmetijstva in hrane, osveščenosti prebivalstva o vplivu hrane na zdravje ljudi, izboljšanju demografske slike programskega območja, povečanje motivacije za povezovanje, vzpostavljanje lokalnih

dobavnih verig, spremembe v odnosu do vinogradništva, sodelovanje z javnimi zavodi in turističnimi organizacijami ter večjo iniciativnost prebivalstva na obravnavanem območju.

Vzorčna kmetija ima širok krog potencialnih obiskovalcev in koristnikov ponudbe. Pretežno bodo to posamezniki in organizacije iz programskega območja, partnerske institucije izven tega območja ter druga strokovna in zainteresirana javnost.

Tabela 14: Potencialni koristniki in obiskovalci vzorčne kmetije

Potencialni koristniki ponudbe in obiskovalci kmetije	Število
KMG na programskem območju	1.124
KMG v KOPOP	272
KMG v EK	45
Mladi kmetje	62
Javni zavodi	10
Šolska mladina	2.500
Predšolska mladina	700
Projekti in programi	4
Potencialni tedenski obiskovalci	50

Vir: Statistični podatki, registri in evidence PMSNS

4.3. Usklajenost z razvojnimi strategijami in politikami

Investicijski projekt Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju je skladen s **Programom spodbujanja gospodarske osnove madžarske nerodne skupnosti 2021-2024** ter s spremembami in dopolnitvami tega Programa (podukrep 4.1. in 4.2. -Sklep Vlade RS št. 09502-1/2020/6, z dne 29.09.2021).

Program je skladen z osnutkom strateškega dela **Regionalnega razvojnega programa regije Pomurje za obdobje 2021–2027, ki opredeljuje vizijo Pomurja: »Zdravo. Pomurje 2030«**. Razvojna vizija regije je podprta s tremi strateškimi razvojnimi cilji: (1) zdravo naravno, družbeno in gospodarsko okolje, (2) zdrava hrana in vitalno podeželje in (3) zdravo staranje in povezana družba.

Razvojna specializacija predstavlja način osredotočenja in aktiviranja regijskega potenciala, ki omogoča razvojno prestrukturiranje regije v smeri njenih dolgoročnih primerjalnih prednosti. Pomurje vidi razvojno specializacijo v trajnostnih, integriranih in inovativnih rešitvah na področjih, povezanih z zdravjem – od zdravega okolja in zagotavljanja privlačnosti regije za priseljevanje ustvarjalnih in inovativnih mladih do pridelave in predelave zdrave hrane ter omogočanja pogojev in spodbujanja storitev za zdravo staranje. Kmetijstvo je področje, ki

zaradi geografskih, zgodovinskih, kadrovskih in kulturnih specifik predstavlja primerjalno prednost Pomurja, v primerjavi z ostalimi regijami v Sloveniji.

Zakonska podlaga je v:

- Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS št.20/11, 57/12 in 46/16)
- Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih (Uradni list RS, št. 65/94 in 71/17 – ZFO-1C).
- Uredbi o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS 60/2006, 54/2021 in 27/2016).

Državne strategije in politike

Investicijski projekt Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju je skladen s:

- a) Programom razvoja podeželja 2014-2021 (PRP), ki velja še za prehodno obdobje 2022
- b) Predlogom Skupne kmetijske politike 2023-2027 (v javni obravnavi novembra 2021).

5. ANALIZA TRŽNIH MOŽNOSTI

Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« ima za namen nepridobitno podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem državljanom Republike Slovenije, z namenom predstavitve primerov dobrih praks, inovativnih pristopov kmetovanja in medsebojnega povezovanja pridelovalcev. Namen je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Investitor PMSNS v primeru te investicije ne more govoriti o tržnih možnostih, ker gre za ustanovitev »vzorčne kmetije«, katere delovanje bo nepridobitno in bo nudilo brezplačno podporo razvoju kmetijske in živilske dejavnosti narodnostno mešanega območja v obliki strokovnega svetovanja, organiziranja izobraževanj, predstavitev dobrih praks in novitet. Cilj je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Zato je potrebno investicijo, ki prinaša v osnovi le družbeno-socialne koristi, razumeti kot neprofitno naložbo v javno dobro, katere prvenstven namen je razvoj kmetijstva, krepitev gospodarske osnove in ohranitev poseljenosti narodnostno mešanega območja.

Lahko pa govorimo tržnih priložnostih pridelovalcev, predelovalcev in drugih ponudnikov programskega območja, ki predstavljajo glavno ciljno skupino v izvajanju projekta vzpostavitve vzorčne kmetije kot spodbujevalca razvoja kmetijstva na tem območju. Kot posledica delovanja vzorčne kmetije se tako pridelovalcem z območja madžarske narodne skupnosti ponujajo naslednje priložnosti:

Organizirana prehrana v javnih zavodih

Pomembno je, da se že v vrtcih in šolah promovira zdrava lokalna hrana. Takšna promocija lahko pripomore k zavedanju, da je lokalna hrana kakovostnejša in da so lokalni dobavitelji hrane zelo pomembni pri doseganju te kakovosti. S tem lahko precej spremenimo odnos lokalnega prebivalstva do kmetijstva, hrane in njenega izvora. Javni zavodi, ki nudijo dnevne obroke hrane so pomembna tržna niša za lokalne pridelovalce hrane. Na to ciljno skupino bo usmerjena promocija lokalno pridelane hrane iz vzorčne kmetije z namenom, da se okrepi sodelovanje z lokalnimi dobavitelji.

Tabela 15: Število vključenih oseb v organizirano prehrano v javnih zavodih :

Vrsta institucije:	Št. oseb./dan	Obrok mali	Obrok srednji	Obrok velik
Šole:				
-Lendava I	676		676	
-Lendava II	85		85	
-Lendava srednja	327		327	
-Genterovci	110		110	
-Dobrovnik	156		156	
-Prosenjakovci	156		156	
Vrtci:				
-Lendava	398	398		
-Dobrovnik	45	45		
Domovi starejših:				
-Lendava	367			367
-Hodoš	112			112
Število obrokov/dan	2.432	443	1.510	479

Vir: Vprašalnik in podatki PMSNS, januar 2021

Prehranska podpora turistični destinaciji

Narodnostno mešano območje je pomembna turistična mikro regija. Moravske Toplice in Lendava sta uvrščeni med nosilne turistične destinacije in nosilce tako imenovanega »Termalnega turizma« (Strategija razvoja turizma, MGRT). V občinah, ki sodijo na narodnostno mešano območje, je cca 2300 nočitvenih zmogljivosti in več kot 550.000 nočitev letno. Večina nočitvenih zmogljivosti je v hotelih različnih kategorij. Gre za veliko tržno nišo za prodajo lokalno pridelane hrane. Takšna dobaviteljska veriga se še ni vzpostavila, ker je ponudba lokalne hrane premalo promovirana in premalo organizirana. Turisti, ki prihajajo v Pomurje so potencialni obiskovalci informacijsko razvojnega središča, predstavitevne tržnice in dislociranih lokacij vzorčne kmetije na programskem območju.

Tabela 16: Nočitvene kapacitete in zasedenost vodilne turistične destinacije:

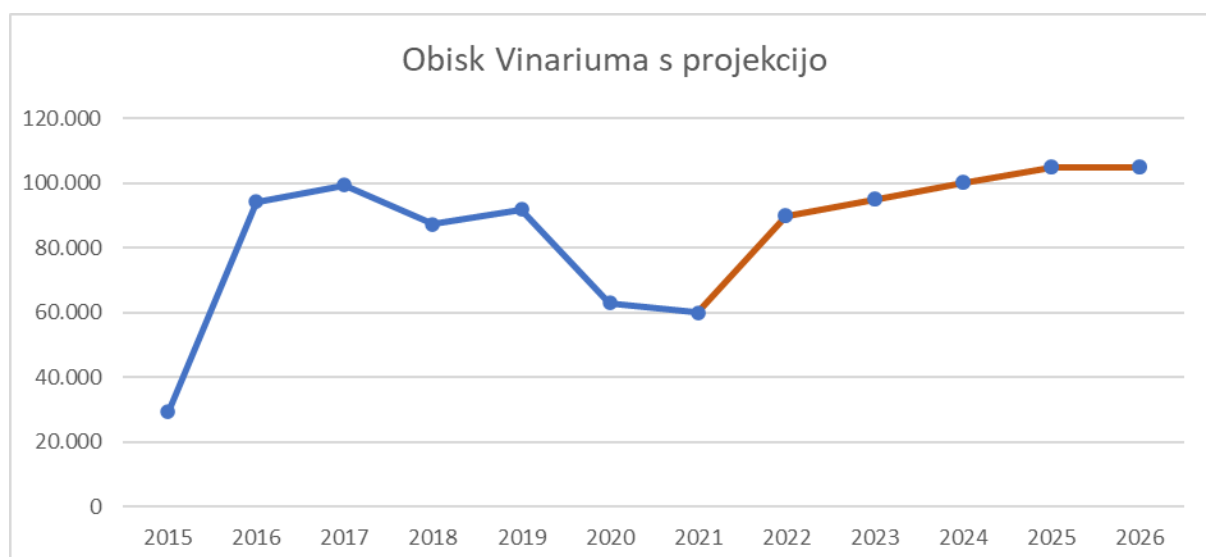
Hotelske nastanitve:	Hotelske nastanitve	Izven hotelske nastanitve:	Skupna ponudba nočitev:	% zasedenosti:	Letna ocena nočitev:	Letno število gostov:
Moravske toplice	1.400 postelj	250 postelj	1.650 postelj	65%	386.100	155.000
Lendava	550 postelj	100 postelj	650 postelj	72%	168.480	67.392
Skupaj:	1.950 postelj	350 postelj	2.300 postelj		554.580	222.392

Dnevni turisti in kulinarčne prireditve

Dvojezično območje ima turistične točke, ki pritegnejo veliko število dnevnih obiskovalcev. Med najbolj obiskane sodita vinsko turistična cesta s stolpom Vinarium v Lendavi ter

Bukovniško jezero v Dobrovniku. Obiskovalci turističnih točk so veliki degustatorji ter promotorji lokalne hrane in lokalnih kulinaričnih specialitet. Pri tem so pomembne tudi kulinarične prireditve, kot so: Bogračfest in Kuhanje ribje čorbe v Lendavi ter Dnevi špargljev v Dolgi vasi, ki pritegnejo na tisoče obiskovalcev. Letno je registriranih več kot 100.000 takšnih obiskovalcev. K temu veliko prispeva tudi PMSNS, ki organizira turistične in študijske obiske partnerskih organizacij iz Madžarske, Slovaške, Romunije, Vojvodine in Ukrajine. Kulinarika postaja pomemben dejavnik turistične ponudbe, promotor območja in priložnost za lokalne pridelovalce hrane.

Slika 6: Število dnevnih obiskovalcev stolpa Vinarium s projekcijami:

Vir: Razvojni program mikro regije, 2021

Turisti in dnevni obiskovalci marketinško uspešnih lokacij so lahko dobri promotorji lokalno pridelane hrane, ponudnikov in celotnega programskega območja. **Promocijske dejavnosti bodo v veliki meri usmerjene na to ciljno skupino, izobraževalne in motivacijske pa na pridelovalce, ki sedaj še ne sledijo povpraševanju.**

Oskrba slovenskega trga-tržne niše

Narodnostno mešano območje v Pomurju - »mikro regija« se bo bolj ambiciozno vključilo v oskrbo slovenskega trga s šparglji (tradicija in znanje lokalnih pridelovalcev), zelenjavo (rastlinjaki in geotermalna energija) in namiznim grozdem (prestrukturiranje vinogradništva).

Obravnavano območje ima tradicijo v pridelavi špargljev in išče možnosti za širitev te dejavnosti iz sedanjih 10 hektarjev na 30 hektarjev špargljev. S tem bi postali največji domači dobavitelj špargljev v Sloveniji in bi v veliki meri zapolnili povpraševanje, ki mu sedaj ne sledimo. Na območju Lendave so največji potenciali geotermalne energije, ki se uporablja

tudi za ogrevanje rastlinjakov in izven sezonsko pridelavo hrane. Velik problem predstavlja propadanje in brezperspektivnost vinogradništva. Glede na potrebe trga se bomo vključili v ponudbo namiznega grozdja in delno preusmeritev malih vinogradnikov v to dejavnost.

Kljub temu, da bo delovanje »vzorčne kmetije« nepridobitno, pa bodo v okviru delovanja vzorčne kmetije nastali določeni prihodki. Večji del pridelkov iz vzorčne kmetije se bo uporabilo v okviru dejavnosti na kmetiji (pri izobraževanju, pri vzorčni predelavi, promociji pridelkov in izdelkov, malice za zaposlene in udeležence izobraževanj, ...), kljub temu pa bodo na vzorčni kmetiji nastali določeni presežki kmetijskih proizvodov, ki bodo namenjeni prodaji:

- prodaja špargljev, jedilnega grozdja in drugih pridelkov iz vzorčnih nasadov,
- prodaja plemenskih živali, prodaja mesa, izločenih živali in drugo iz živinorejske proizvodnje na kmetiji,
- prodaja dodelanih in predelanih proizvodov iz vzorčne kmetije in
- drugi proizvodi, ki bodo nastali v okviru delovanja kmetije.

V spodnji tabeli prikazujemo prihodke »vzorčne kmetije« po zaključku investicije.

Tabela 17: Pričakovani prihodki »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta prihodka	Leto (EUR)			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Prodaja pridelkov iz rastlinske proizvodnje	2.500	13.000	18.000	18.000
Prodaja pridelkov iz živinorejske proizvodnje	5.500	13.500	13.500	16.500
Prodaja dodelanih in predelanih proizvodov	2.000	4.500	7.000	9.500
Drugi prihodki	1.000	2.000	3.000	4.000
SKUPAJ	11.000	33.000	41.500	48.000

6. TEHNIČNO – TEHNOLOŠKI DEL

6.1. Izhodišče za investicijo in strokovne podlage

Z analizo možnih variant smo ugotovili, da je za doseganje zastavljenih ciljev najprimernejša varianta izvedbe investicije v vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije na centralni lokaciji v naselju Banuta, njenimi proizvodnimi lokacijami v Dolgi vasi, Domanjševcih, Dobrovniku, Motvarjevcih in Krplivniku/Hodošu ter informacijsko razvojnim središčem v Lendavi. Kljub višjim fiksnim stroškom, bodo s to varianto doseženi največji družbeno koristni učinki.

Strokovne podlage

- Spremembe in dopolnitve Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 (Vlada RS, september 2021)
- Informacijska in strokovna podpora Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota
- Urbanistične in arhitekturne zasnova vzorčne kmetije, prof. Peter Gabrielčič, oktober 2021: Interna dokumentacija Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti, PMSNS (2016-2021)
- Lokacijske informacije in Prostorsko ureditveni načrti občine Lendava, Dobrovnik, Moravske Toplice, Šalovci in Hodoš
- Jesenska napoved makroekonomskih gibanj za leto 2021, UMAR, 2021
- Interne informacije, navodila in arhiv naročnika, PMSNS
- Pismo o nameri za skupen nastop PMSNS in Sklada RS pri nakupu kmetije, oktober 2021
- Druge strokovne podlage za pripravo investicijske dokumentacije »vzorčna kmetija-podukrep 4.1« (informativne ponudbe, kalkulacije, primerjalne analize, strokovni nasveti)
- DIIP »vzorčna kmetija, PMSNS november 2021
- Predinvesticijska zasnova »vzorčne kmetije«, PMSNS, november 2021

Strokovne in informacijske podlage so se nanašale na:

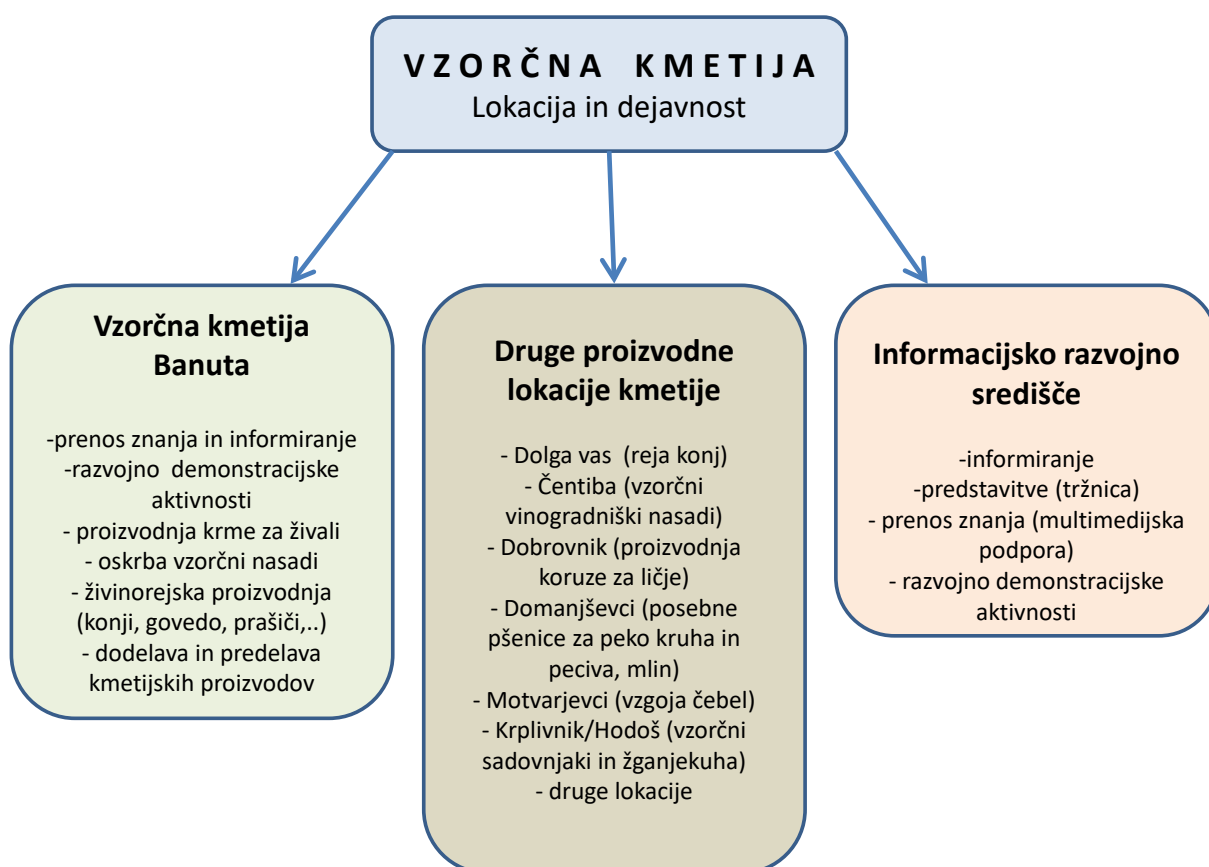
- Nakup zemljišč, objektov in pomožnih objektov
- Vzpostavitev produkcijskih površin in čred
- Gradnjo pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture
- Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje
- Tehnološko in funkcionalno opremljanje.

Pri investiciji gre za nakup zemljišč, objektov in pomožnih objektov, gradnjo novih pomožnih objektov, parkirišč in manjkajoče infrastrukture ter rekonstrukcije, adaptacije in opremljanje kmetije.

6.2. Programske, arhitekturne in tehnične rešitve

Namen investicije je odkup ter vzpostavitev »vzorčne kmetije« na osrednji lokaciji v naselju Banuta in vzpostavitev dislociranih enot in objektov v okviru »vzorčne kmetije« na naslednjih lokacijah: Lendava, Dolga vas, Domanjševci, Dobrovnik, Motvarjevci, Krplivnik in Hodoš. Na lokaciji v Lendavi bo informacijsko razvojno središče, ki bo podpiralo načrtovane vsebine »vzorčne kmetije«. Dislocirane enote vzorčne kmetije se bodo postopoma vzpostavljale po celotnem narodnostno mešanem območju.

Slika 7: Delovanje »vzorčne kmetije« glede na lokacijo

Vir: Damjan Jerič, januar 2022

Projekt vzpostavitve »vzorčne kmetije« vključuje naslednje vrste vlaganj:

A- Priprava projektne in investicijske dokumentacije: priprava strokovnih podlag in konceptov za pripravi projektne dokumentacije, priprava DIIP, Predinvesticijske zasnove in Investicijskega programa. Priprava investicijske dokumentacije: IDZ, PGD, PZI, PID. Gradbeni in varnostni nadzor pri izvajanju investicije.

B - Nakup zemljišč: nakup 15 ha kmetijskih zemljišč v sklopu nakupa kmetije Banuta, ki bo realizirana v letu 2022 in 5 ha kmetijskih zemljišč na dislociranih lokacijah v letu 2023.

C - Nakup objektov in pomožnih objektov: nakup objektov, pomožnih objektov in pripadajočih stavbnih zemljišč na kmetiji Banuta v letu 2022 in objekta za informacijsko in razvojno središče kmetije v Lendavi.

D - Vzpostavitev produkcijskih površin in čred: vzorčni nasadi špargljev in grozdja, vzpostavitev črede govedi, konjev, drobnice in skupine prašičev. Vzpostavitev razstavnega vrta domačih živali.

E - Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture: pomožni objekti za konjerejo, govedorejo, drobnico, prašičerejo, perutninarstvo in ureditev infrastrukture ter okolice.

F - Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje: funkcionalna in estetska prilagoditev objektov kmetije, dislociranega informacijskega središča in drugih lokacij kmetije.

G - Tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije: tehnološka linija za predelavo zelenjave, tehnološka linija za predelavo sadja in tehnološka linija za predelavo mesa, nabava kmetijske mehanizacije ter opreme za vzrejo in nego živine, nabava opreme za spremljanje pogojev pridelave in spremljanje kakovosti, energetska samooskrba, krožno gospodarjenje z odpadki kmetije ter optimiranje proizvodnje in uporaba presežkov.

6.2.1. Vzorčna kmetija na osrednji lokaciji v Banuti

Obstoječa kmetija se nahaja v naselju Banuta v občini Lendava. Obsega cca 29 ha kmetijskih zemljišč ter štiri objekte, od tega en stanovanjski objekt, večnamenski turistično gospodarski objekt, hlev dolžine cca 60 m ter večji rastlinjak. Obstoječa kmetija se bo preoblikovala v vzorčno kmetijo s kompleksnim predstavitvenim programom, ki obsega rejo krav dojilj, vzrejo in vzgojo konj, rejo plemenskih prašičev in drobnice, vzrejo perutnine ter kmetijsko proizvodnjo s poudarkom na gojenju špargljev ter pridelavi zelenjave. V ta namen bo mogoče deloma uporabiti že obstoječe objekte na kmetiji: tako hlev kot tudi stanovanjsko hišo in večnamenski promocijsko gospodarski objekt. Dotrajani objekt rastlinjaka se poruši. Vsi objekti so dobro povezani z lokalnim cestnim omrežjem kot tudi s poljskimi in travniškimi površinami. Kmetija ima v lasti tri večje strnjene zemljiške komplekse (po 6 ha), primerne za pašnike. Ostala zemljiška posest je bolj ali manj razpršena po širši okolici kmetije. V

prenovljenem obstoječem hlevu bo mogoče namestiti v prvem delu 15 krav ter v drugem 15 govedi. Za konje je predvidena izgradnja novega hleva, s tem da je v prvem delu hleva 15 konjskih boksov s pripadajočimi servisnimi prostori in pokritimi izpusti pred boksi, v drugem delu pa enoten prostor za čredo 15 konj. V sklopu konjskega hleva je tudi prostor za jahače. Skupno bo na kmetiji prostora za 30 konjev. Zaradi 15 ha strnjenih pašniških površin bo mogoče kombinirati čredno z hlevsko vzgojo konj.

Logistično glavo posestva tvori nekdanja stanovanjska hiša v kateri bo program razvojne enote ter prostor za vzdrževalca posestva. Hiša je enonadstropna ter ima tudi bivalne kletne prostore. Funkcionalno je povezana s pritličnim informacijsko gospodarskim poslopjem, tako da oklepata funkcionalno dvorišče obeh objektov. V gospodarskem posloju se nahaja hladilnica s predelavo mesa, promocijski prostor ter vinska klet. Oba objekta sta stilno oblikovana z elementi madžarske vaške arhitekture. Ob stanovanjski hiši je lociran objekt za predelavo zelenjave in sadja s pripadajočo hladilnico. Na kmetiji se nahaja tudi hlev za vzrejo prašičev in drobnice ter kokošnjak za perutnino. Hlevom pripada tudi veliko poslopje za shrambo sena in gnojišče. Za potrebe mehanizacije je predvidena gradnja 400 m² velike strojne lope ter 300 m² velike garaže. Na kmetiji bo organizirana manjša tržnica. V sklopu »vzorčne kmetije« bo organizirana kuhinja, večnamenska jedilnica ter manjša dvorana za demonstracijske in informacijske prikaze. Konjeniški del kmetije obsega konjski hlev za 30 konj, manjšo peščeno manežo za ogrevanje, dve pokriti krožni ložirnici za ogrevanje konj v slabem vremenu ter 20 x 60 m veliko peščeno manežo za ujahanje konj. Hlevi so neposredno povezani s tremi večjimi pašniki, ki jih obrobajo sprehajalne steze za konje. V okviru novega hleva je organiziran prostor za jahače s sanitarijami, garderobo in skupnim prostorom. Možen bo tudi odprt ogled vseh objektov in dislociranih enot.

Vzorčna kmetija bo demonstrirala uporabo sodobnih sonaravnih oblik gospodarjenja z naravnimi viri vključno z uporabo lokalne čistilne naprave in uporabo obnovljivih energetskega virov. Vzorčna kmetija bo dostopna iz lokalne ceste po obstoječem dovozu na dvorišče stanovanjske hiše in večnamenskega gospodarskega objekta oziroma preko dostopnega parkirnega prostora prav tako iz lokalne ceste. Novo centralno parkirišče je namenjeno kmetijskim delavcem na posestvu, raziskovalcem v raziskovalni enoti, jahačem in obiskovalcem vzorčne kmetije. Omogoča tudi parkiranje in obračanje avtobusa.

Nakup, zemljišč, objektov in pomožnih objektov v naselju Banuta

Kmetija v naselju Banuta se prodaja v celoti, z zemljišči in objekti, ki so na centralni lokaciji. Gre za centralni objekt velikosti 240 m² koristnih površin. Ob centralnem objektu so pomožni objekti: hladilnica, pakirnica, skladišča in rastlinjak, ki so potrebni obnove in razširitve.

Logistično glavo posestva tvori stanovanjska hiša, ki ji bomo delno spremenili namembnost. Hiša je enonadstropna ter ima tudi bivalne kletne prostore. Funkcionalno je povezana s pritličnim turistično- promocijsko- gospodarskim poslopjem, tako da oklepata funkcionalno dvorišče obeh objektov. Oba objekta sta stilno oblikovana z elementi madžarske vaške arhitekture.

Slika 8: Obstoječe stanje kmetije v Banuti

Tabela 18: Obstoječi prostori kmetije v Banuti

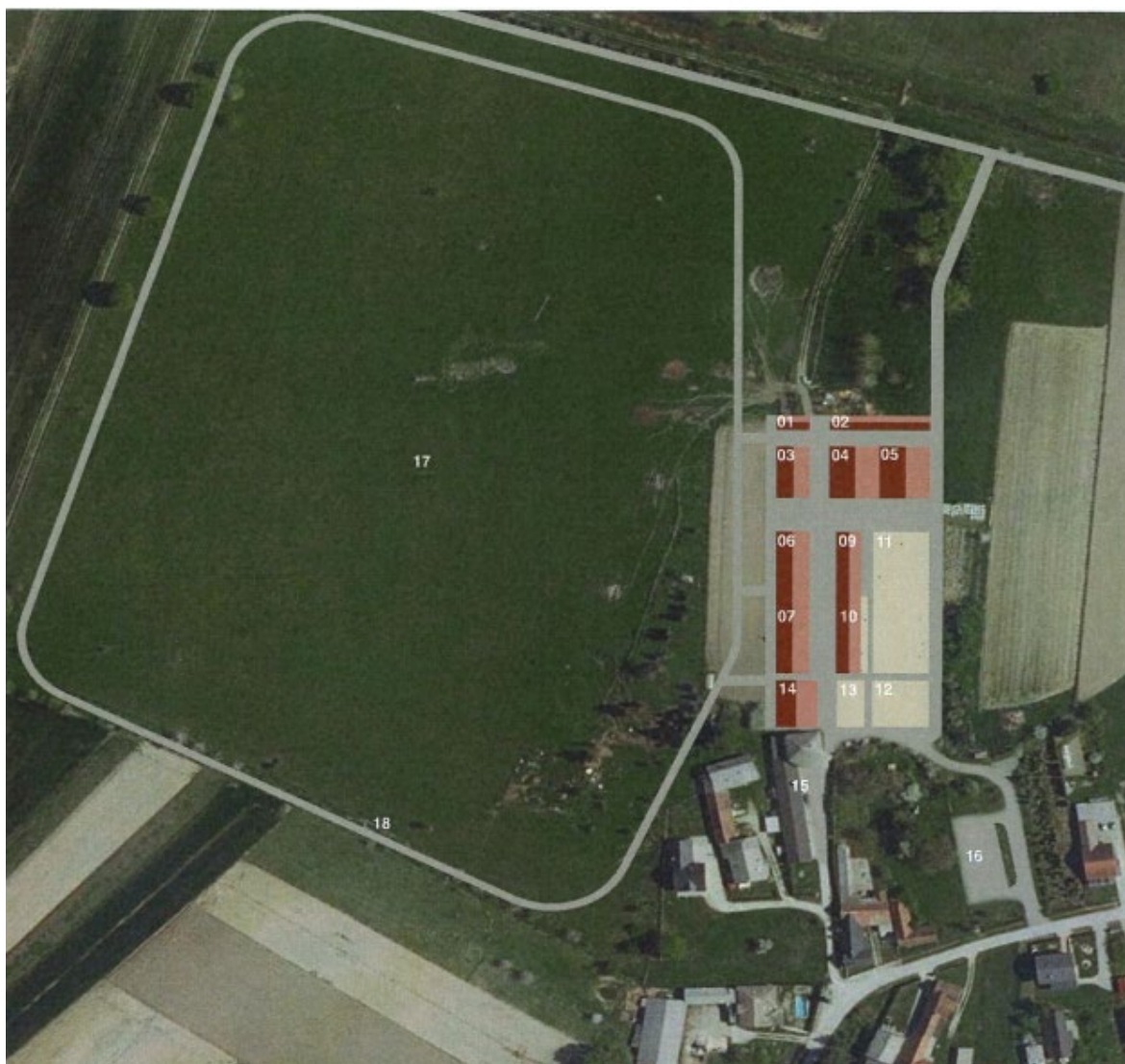
	Vrsta prostora	Površina v m ²
1.	Stanovanjska hiša	269,29
	Pritličje	102,55
	Nadstropje	85,67
	Kletni prostori	81,07
	Skupaj	538,58
2.	Objekt za predelavo in logistiko	240,76
	Skladišče	103,36
	Hladilnice	28,17
	Predelava	16,33
	Kuhinja in lokal	70,66
	Sanitarije	13,46
	Hodnik	8,78
	Skupaj	481,52

Prenove in posodobitve v Banuti

- Prenova obstoječega stanovanjskega objekta, cca 250 m²
- Prenova gospodarskega objekta in delavnic, cca 400 m²
- Prenova hleva za konje, cca 900 m²

Vzorčna kmetija bo dostopna iz lokalne ceste po obstoječem dovozu na dvorišče stanovanjske hiše in večnamenskega gospodarskega objekta oziroma preko dostopnega parkirnega prostora prav tako iz lokalne ceste. Novo centralno parkirišče je namenjeno delavcem na posestvu, jahačem in gostom. Omogoča tudi parkiranje in obračanje avtobusa.

Slika 9: Zasnova vzorčne kmetije v Banuti

01 Hlev za rejo drobnice, perutnine

02 Hlev za rejo plemenskih prašičev

03 Prostor za krmo

- 04 Garaža za traktorje
- 05 Strojna lopa
- 06 Gnojišče in gnojnična jama
- 07 Hlev za krave dojilje
- 08 Hlev za govedo
- 09 Hlev za konje (čreda)
- 10 Hlev za konje (boksi)
- 11 Odprta peščena maneža
- 12 Peščena sprehajalnica za konje
- 13 Manjša sprehajalnica za konje
- 14 Hladilnica in predelovalnica
- 15 Upravni in degustacijski prostor
- 16 Vhodni parkirni prostor
- 17 Pašnik
- 18 Sprehajalna konjska pot.

Širitev ter posodobitev zmogljivosti v Banuti in Dolgi vasi

- Strojna lopa, hladilnica, predelava zelenjave, cca 500 m
- Pokrita peščena maneža (gradnja), 1.200 m
- Odprta peščena maneža , 2x 1.200 m
- Odprta peščena sprehajalnica za konje, 2x400 m
- Pokrita peščena sprehajalnica za konje, 2x 300 m²
- Sanitarije, garderobe, cca 20 m²
- Hlev, boksi, sedlarnica, pralnica, cca 50 m²
- Shramba za seno, cca 50 m²
- Asfaltirano parkirišče, cca 200 m²
- Asfaltirane manipulativne površine, cca 60 m²

6.2.2. Informacijsko in razvojno središče v Lendavi

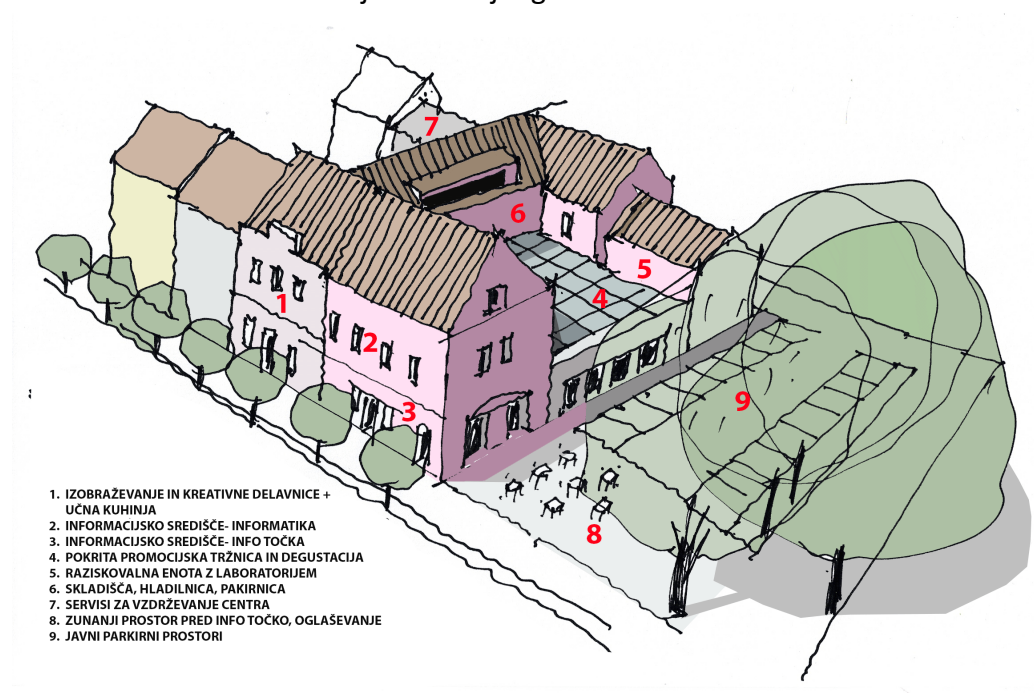
Projekt predvideva osnovni in razvojni koncept za vzpostavitev informacijskega središča, ki namenjen delovanju vzorčne kmetije in razvojno-raziskovalne enote. Poudarek bo na vzpostavitvi spletne platforme za izvajanje poslanstva vzorčne kmetije ter kmetijstva in hrane na programskem območju, posredovanju primerov dobrih praks vzorčne kmetije zainteresirani javnosti ter prenosu dobrih praks iz drugih okolij na narodnostno mešano območje.

Informacijsko in razvojno središče s predstavitveno tržnico se umešča v prostore nekdanje Cvetličarne. Prostori Cvetličarne so locirani v treh objektih in sicer: v stari meščanski hiši na Glavni ulici št. 42, v stari meščanski hiši na Glavni ulici št. 44 in v hiši ob ulici Sv. Štefana številka 14. Med objekti se nahaja veliko notranje dvorišče, ki je pokrito s transparentno streho in spremenjeno v delovni prostor cvetličarne. Objekti ležijo na pomembni mestni lokaciji ob Glavni ulici, s tem da se odpirajo proti Cerkvemu trgu na eni strani in proti bodoči mestni knjižnici v prenovljenem objektu Blagovnice na drugi strani. Program Informacijsko razvojnega središča obsega tri funkcionalne sklope in sicer: informacijsko promocijski in izobraževalni del, upravno raziskovani del ter promocijsko tržnico z učno kuhinjo. Informacijski del s sprejemnico je umeščen v pritličje na vogalu Glavne ulice in Cerkvenga trga. Dostopen je skozi glavni vhod iz Glavne ulice. To je tudi najvidnejša točka celotnega programa. Izobraževalni del se nahaja v prvem nadstropju (piano nobile) obeh meščanskih objektov ob Glavni ulici. Tukaj je velik multimedijski prostor s 60 sedeži, v katerem je mogoče organizirati edukativno informacijske dogodke. Individualnemu informiranju in svetovanju je namenjenih 6 učnih mest z delovnimi postajami. Dodana je tudi priročna knjižnica, servisni prostori ter arhiv, ki se nahaja v kletnih prostorih središča. Uprava informacijskega središča in prostori za raziskovalce so umeščeni v prvo nadstropje objekta, ki leži ob ulici S. Štefana. Službeni vhod je iz ulice Sv. Štefana. V pritličju tega objekta in v pokritem notranjem dvorišču se nahaja pokrita predstavitvena tržnica z učno kuhinjo. Tržnica je svetla in pokrita z novo stekleno streho. Odpira se proti Cerkvemu trgu in skozi steklena izložbena okna vabi k obisku. Osrednji del tržnice je namenjen prodaji in promociji lokalno pridelane zelenjave in sadja. Tukaj je tudi odprta kuhinja namenjena promociji lokalnih jedi in učenju tečajnikov oziroma udeležencev kreativnih delavnic. V objektu ob ulici Sv. Štefana se nahajajo prostori namenjeni prodaji mesa in mesnih izdelkov. Prostori tržnice obsegajo tudi pripadajoče hladilnice in sanitarije za obiskovalce ter garderobe in sanitarije za zaposlene (v kletni prostorih). Na stenah tržnice so nameščeni veliki LED prikazovalniki s projekcijo in informiranjem vsebin informacijskega središča. V mansardi obeh objektov ob Glavni ulici je predviden velik odprt prostor, namenjen organiziranju kreativnih delavnic, tematskih razstav, muzejskemu programu in tematskemu druženju. Z novim programom informacijsko razvojnega središča in predstavitveno tržnico madžarske samoupravne narodne skupnosti na pomembni lokaciji v centru Lendave, bo mestni prostor dobil novo vitalno vsebino in s tem nov razvojni zagon.

Tabela 19: Prostori za informacijsko in razvojno dejavnost kmetije

	Namembnost prostorov	Površina v m ²
1	Informacijsko središče	398
2	Multimedija in kreativne delavnice	530
3	Raziskovalno razvojna dejavnost	110
4	Promocijska tržnica s kuhinjo in skladiščem	400
5	Sanitarije	20
	Skupaj koristne površine	1.458

Slika 10: Zasnova informacijsko razvojnega središča v Lendavi

Prenova promocijskega in izobraževalnega središča v Lendavi

- Izobraževalne in kreativne delavnice + učna kuhinja, prenova starega meščanskega stanovanja cca 262 m²
- Informacijsko središče, stalna razstava vinogradništva, prenova starega meščanskega stanovanja cca 144 m²
- Pokrita kmečka-promocijska tržnica, razstavni prostor in degustacija, cca 180 m²
- Raziskovalna enota z laboratorijem, 105 m²
- Skladišča, hladilnica, pakirnica, sanitarije, garderoba
- Servis, cca 50 m²

Slika 11: Lokacija informacijskega in razvojnega središča

01 Informacijsko razvojno središče

02 Glavna ulica

03 Cerkevni trg

6.2.3. Dislocirane lokacije in dejavnosti

Dejavnost »vzorčne kmetije« se bo poleg osrednje lokacije v naselju Banuta in vzpostavitve informacijsko razvojnega središča izvajala še na naslednjih lokacijah: Dolga vas, Domanjševci, Dobrovnik, Motvarjevci in Krplivnik/Hodoš. Dislocirane enote vzorčne kmetije se bodo postopoma vzpostavile po celotnem narodnostno mešanem območju.

Dislocirani konjeniški center v Dolgi vasi

Program dopolnilne dejavnosti povezane s konjerejo je predviden tudi na lokaciji v Dolgi vasi in se tematsko ter organizacijsko veže na program vzgoje, reje in oskrbe konj na vzorčni kmetiji Banuta. Domicil konj je kmetija v Banuti. Od tod se glede na potrebe »napajajo« različne vsebine v Dolgi vasi. Zaradi razmeroma mirnega okolja na kmetiji je prostor namenjen predstavitvi konj, konjenikom, gostom in turistom.

Slika 12: Zasnova objektov na lokaciji Dolga vas

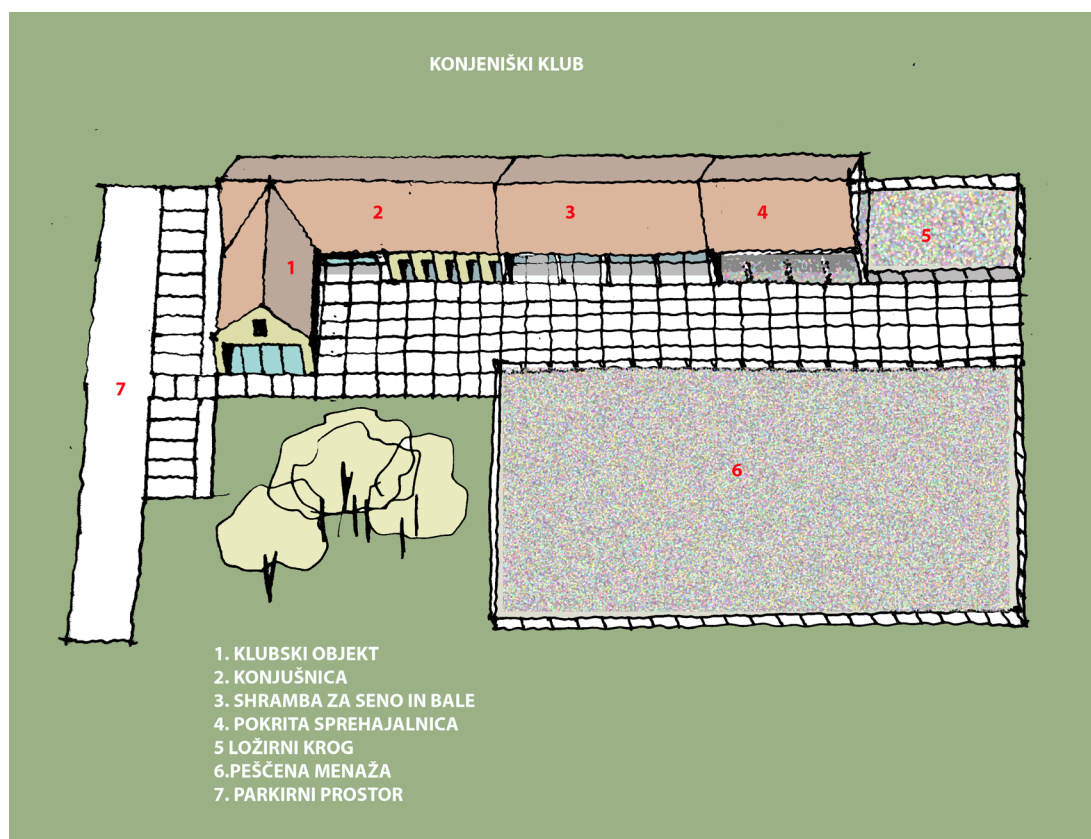

Tabela 20: Zemljišča v Dolgi vasi

Vrsta zemljišča	K.O. in parcelna številka	Velikost m2
oddih, šport in rekreacija	157 Dolga vas št. 2959	9.186
oddih, šport in rekreacija	157 Dolga vas št. 2958	245
kmetijsko	157 Dolga vas št. 2960	41.180
površine železnic	157 Dolga vas št. 5454/5	delno

Domanjševci:

Na proizvodni lokaciji »vzorčne kmetije« v Domanjševcih so parcele, ki so potrebne za vzpostavitev učnih nasadov za pridelavo posebne sorte pšenice, primerne za tradicionalno peko kruha in potic. Na tej lokaciji se bo postavil novi vzorčni mlin za mletje žit.

Tabela 21: Zemljišča v Domanjševcih

Vrsta zemljišča	K.O. in parcelna številka	Velikost m2
kmetijsko	19 Domanjševci št. 8311	2.943
podeželsko poseljeno	19 Domanjševci št. 5428/4	922
podeželsko poseljeno	19 Domanjševci št. 5429/2	1.065

Dobrovnik

Pri proizvodni lokaciji »vzorčne kmetije« v Dobrovniku bo nasad koruze, ki jo potrebujejo kot surovino za pridobivanje ličja. Iz ličja izdelujejo tradicionalne spominke, kar sodi med značilne dopolnilne dejavnosti na narodnostno mešanem območju.

Tabela 22: Zemljišča v Dobrovniku

Vrsta zemljišča	K.O. in parcelna številka	Velikost m2
kmetijsko	146 Dobrovnik št. 3423	4.851
kmetijsko	146 Dobrovnik št. 3424	2.141
kmetijsko	146 Dobrovnik št. 3425	2.363
kmetijsko	146 Dobrovnik št. 3426	1.841
kmetijsko	146 Dobrovnik št. 3427	1.658
kmetijsko	146 Dobrovnik št. 3430/1	864

Motvarjevci

Na lokaciji v Motvarjevcih se bo postavil nov čebelnjak in nabavila oprema za predelavo medu, ki bo služila predstavitev dejavnosti proizvodnje medu in izdelkov iz medu za potrebe vzorčne kmetije.

Krplivnik/Hodoš

Na lokaciji v Krplivniku bo vzpostavljen vzorčni sadovnjak s starimi sortami jabolk in drugih vrst sadja. Dodatno se bo kupila oprema za proizvodnjo žganja, ki bo v okviru vzorčne kmetije služila predstavitvi dejavnosti žganjekuhe.

6.2.4. Produktivne površine in črede

Vzorčni nasadi

Vzorčni vinogradi na gričevnatem delu programskega območja (1 hektar vzorčnega vinograda).

Vzorčni vinograd bomo vzpostaviti na zapuščenih vinogradniških legah. Ureditev takšnih lokacij je pomembno zaradi izgleda pokrajine in motivacije pridelovalcev, da se ohrani dejavnost vinogradništva. Na lokaciji je objekt, ki ga bomo z razmeroma nizkimi vložki uredili kot spremljajočo infrastrukturo vzorčnemu vinogradu.

Tabela 23: Potencialna zemljišča za nasad vinograda

Vrsta zemljišča	K.O. in parcelna številka	Velikost m2
kmetijsko	166 Lendava št. 6486	3.596
kmetijsko	166 Lendava št. 6485/2	22.551
kmetijsko	166 Lendava št. 6485/1	5.647
kmetijsko	166 Lendava št. 6492	33.987
kmetijsko	166 Lendava št. 6491	17.056
cesta	166 Lendava št. 6490	6.893

Ostali vzorčni nasadi:

- Vzorčni nasadi špargljev in zelenjave (1-3 hektarja na kmetiji in dislociranih lokacijah)
- Vzorčni nasad koruze za ličje - v Dobrovniku (cca 1,5 hektarja)
- Vzorčni nasad tradicionalnih vrst žit - v Domanjševcih (cca 1 hektar)
- Širitev vzorčnega sadovnjaka – v Krplivniku/Hodoš (cca 0,5 hektarja).

Slika 13: Primer neobdelana kmetijska zemljišča primerne za vzpostavitev vzorčnega nasada

Vzorčne črede

- Čreda konj - Banuta -Dolga vas(min 15 glav)
- Čreda krav dojlj - Banuta (min 20 glav)
- Prašiči mangelice- Banuta in dislocirane lokacije (min 30 živali)
- Ovce, perutnina-Banuta (min 15 ovc in 30 kokoši)
- Predstavitev ostalih domačih živali-Banuta (učna pot z min 5 vrst domačih živali)
- Postavitev vzorčnega čebelnjaka – Motvarjevci (min 20 panjev).

6.2.5. Tehnološko in funkcionalno opremljanje

Vlaganja v nabavo opreme in tehnološko ureditev vzorčne kmetije navajamo po skupinah glede na njihovo namembnost.

Tabela 24: Oprema vzorčne kmetije

	Vrsta opreme	Količina
1	Oprema in mehanizacija	
	Traktorji-različni	3 kosi
	Stroji za obdelavo njiv-različni	5 kosov
	Stroji za obdelavo trajnih nasadov-različni	4 kosi
	Mehanizacija za obdelavo travinja-različni	6 kosov
	Dvoriščna mehanizacija-različna	5 kosov
	Prikolice in trosilniki	3 kosi
2	Oprema za predelavo	
	Za predelavo zelenjave	1 komplet
	Za predelavo sadja (sok, kaše, suho sadje, žganje,...)	1 komplet
	Za predelavo mesa	1 komplet

	Za predelavo medu	1 komplet
	Za predelavo grozdja	nedefinirano
	Za predelavo žit (mlin, ...)	1 komplet
	Hladilnica	modularno
	Pakirnica in druga oprema	nedefinirano
3	Druga oprema	
	Računalniška	nedefinirano
	Oprema za rejo in nego živali	nedefinirano
	Oprema za meritve pogojev pridelave in varstva okolja	nedefinirano
	Pohištvo in droben inventar	nedefinirano
4	Hišna sončna elektrarna	1 komplet
5	Oprema za trajnostno ravnanje z odpadki	modularno
6	Oprema za informacijsko in razvojno središče	komplet

7. ANALIZA ZAPOSLENIH

Varianta »brez investicije«

V primeru, da se predmetna investicija v vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« ne izvede, investitor ne bo zaposlil novih oseb.

Varianta »z investicijo«

Za potrebe izvajanja aktivnosti v okviru podukrepa 4.1 se bo zaposlilo 3,5 oseb. Od tega bosta dva zaposlena s VII. stopnjo izobrazbe in 1,5 osebe s V. stopnjo izobrazbe. Enako število zaposlenih načrtujemo tudi po zaključku izvedbe tega projekta.

Zaposleni bodo imeli nalogo izvajanja aktivnosti, ki so predvidene v okviru tega projekta. Za določene aktivnosti, ki jih ne bodo uspeli narediti zaposleni v okviru projekta, se bodo najeli zunanji sodelavci. Stroški le-teh so predvideni v okviru stroškov izvedbe posameznih aktivnosti.

Tabela 25: Načrt zaposlovanja

Število	Področje dela	Smer izobrazbe	Stopnja izobrazbe
1 oseba	Vodenje kmetijske proizvodnje	Kmetijska, veterina,...	7
1 oseba	Razvoj novih proizvodov, kakovost proizvodnje,	Živilska tehnologija, varna hrana, ...	7

1 oseba	Delo na kmetiji, oskrba živali, proizvodnja krme, oskrba vzorčnih nasadov, delo pri predelavi proizvodov, ...	Kmetijski tehnik	5
1/2 osebe	Vzdrževanje informacijskih sistemov in platforme	Informatika, ...	5

V spodnji tabeli so prikazani stroški zaposlitve delavcev v času trajanja projekta. Stroški zaposlenih v obdobju trajanja projekta bodo znašali 261.250 EUR. Stroške smo ocenili na osnovi povprečnih plač v javnem sektorju za predvideno stopnjo izobrazbe.

Tabela 26: Predvideni stroški zaposlenih oseb po letih in čas zaposlitve

Število	Leto 2022 (€)	Leto 2023 (€)	Leto 2024 (€)	Skupaj (€)	Predvideni čas zaposlitve
1 oseba	26.250	35.000	35.000	96.250	april 2022
1 oseba	17.500	35.000	35.000	87.500	junij 2022
1 oseba	10.000	20.000	20.000	50.000	junij 2022
½ osebe	7.500	10.000	10.000	27.500	april 2022
SKUPAJ	61.250	100.000	100.000	261.250	

Za potrebe dela zaposlenih na projektu načrtujemo tudi stroške najema prostorov za pisarne, v katerih bodo zaposleni delali, dokler se ne bodo uredili prostori v okviru vzpostavitve »vzorčne kmetije«. Načrtujemo še tudi druge stroške, ki bodo nastali pri delu zaposlenih: pisarniški material, informacijska tehnika, potni stroški, itd.

8. OCENA VREDNOSTI PROJEKTA PO STALNIH IN TEKOČIH CENAH

Ocenjena vrednost investicije »Vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju« znaša 6.700.000,00 EUR (z vključenim DDV).

Ocene stroškov investicije so narejene na naslednjih predpostavkah:

- Strošek nakupa nepremičnin je upravičen do višine posplošene tržen vrednosti nepremičnin, kot je evidentirana v registru trga nepremičnin v skladu s predpisi, ki urejajo množično vrednotenje nepremičnin, pri čemer strošek nakupa kmetijskih zemljišč ne sme presegati 10 odstotkov skupnih upravičenih stroškov.
- Ocenjena vrednost vzpostavitve produkcijskih površin je določena na podlagi kalkulacij, s katerimi razpolaga Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota.
- Stroške tehnološkega opremljanja so ocenile strokovne službe Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota na podlagi izkušenj in internih informacij.
- Pri izračunu investicijske vrednosti po stalnih cenah so upoštevane cene iz oktobra 2021.
- Vrednosti stroškov posamezne investicije, razen stroškov dela, stroškov nakupa stavbnih zemljišč in objektov ter stroškov nakupa kmetijskih zemljišč, vključujejo DDV.

Tabela 27: Vrednost investicije po vrstah stroškov in dinamiki investiranja v stalnih cenah v EUR

Št.	Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
1	A-Priprava in spremljanje investicije				
	Priprava projektne in investicijske dokumentacije	156.271	42.312	13.869	212.452
	Nadzor in varnost		45.164	25.000	70.164
	<i>Skupaj 1</i>	<i>156.271</i>	<i>87.476</i>	<i>38.869</i>	<i>282.616</i>
	DDV 22%	34.380	19.245	8.551	62.176
	<i>Skupaj 1 z DDV</i>	<i>190.651</i>	<i>106.721</i>	<i>47.420</i>	<i>344.792</i>
2	B-Nakup zemljišč				
	<i>Skupaj 2</i>	<i>318.530</i>	<i>144.310</i>		<i>462.840</i>
3	C-Nakup objektov in pomožnih objektov				
	Osrednji objekt Banuta	441.895			441.895
	Pomožni objekti Banuta	94.610			94.610
	Informacijsko in razvojno središče	523.090			523.090
	<i>Skupaj 3</i>	<i>1.059.595</i>			<i>1.059.595</i>

4	D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred				
	Vzorčni nasadi		53.525	50.000	103.525
	Vzorčne črede		55.708	54.795	110.503
	Skupaj 4		109.233	104.795	214.028
	DDV		17.067	16.205	33.272
	Skupaj 4 z DDV		126.300	121.000	247.300
5	E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture				
	Skupaj 5		584.918	428.623	1.013.541
	DDV		128.682	94.297	222.979
	Skupaj 5 z DDV		713.600	522.920	1.236.520
6	F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje				
	Osrednji objekt Banuta		197.591		197.591
	Pomožni objekti Banuta		182.458		182.458
	Informacijsko in razvojno središče		81.967	412.295	494.262
	Skupaj 6		462.016	412.295	874.311
	DDV		101.644	90.705	192.349
	Skupaj 6 z DDV		563.660	503.000	1.066.660
7	G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije				
	Mehanizacija	185.000	120.798	75.723	381.521
	Tehnološka oprema	104.079	275.603	161.596	541.278
	Druga oprema	97.130	203.770	182.730	483.630
	Skupaj 7	386.209	600.171	420.049	1.406.429
	DDV	84.966	132.038	92.411	309.415
	Skupaj 7 z DDV	471.175	732.209	512.460	1.715.844
8	Drugi materialni in posredni stroški, storitve				
	Skupaj 8	50.000	60.000	60.000	170.000
	DDV	11.000	13.200	13.200	37.400
	Skupaj 8 z DDV	61.000	73.200	73.200	207.400
	Skupaj 1-8 (neposredni stroški)	1.970.605	2.048.124	1.464.631	5.483.360
	DDV	130.346	411.876	315.369	857.591
	Skupaj z DDV	2.100.951	2.460.000	1.780.000	6.340.951
9	Posredni stroški projekta				
	Stroški dela	61.250	100.000	100.000	261.250
	Materialni stroški in storitve v povezavi z delom	14.589	32.787	32.787	80.163
	Skupaj 9	75.839	132.787	132.787	341.413
	DDV	3.210	7.213	7.213	17.636
	Skupaj 9 z DDV	79.049	140.000	140.000	359.049
	Skupna vrednost investicije brez DDV: od 1 do 9	2.046.444	2.180.911	1.597.418	5.824.773
	DDV	133.556	419.089	322.582	875.227
	Skupaj z DDV	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000

Tabela 28: Ocena vseh stroškov projekta po stalnih cenah v EUR

		2022	2023	2024	Skupaj
	Skupna vrednost investicije brez DDV	2.046.444	2.180.911	1.597.418	5.824.773
	DDV	133.556	419.089	322.582	875.227
	Skupaj z DDV	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000

Tabela 29: Ocena investicijskih stroškov skupno po posameznih vrstah vlaganj in dinamiki vlaganj v stalnih cenah v EUR

Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
A-Stroški priprave dokumentacije	190.651	106.721	47.420	344.792
B-Nakup zemljišč	318.530	144.310		462.840
C-Nakup objektov in pomožnih objektov	1.059.595			1.059.595
D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred		126.300	121.000	247.300
E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture		713.600	522.920	1.236.520
F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje		563.660	503.000	1.066.660
G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije	471.175	732.209	512.460	1.715.844
Drugi materialni in posredni stroški, storitve	61.000	73.200	73.200	207.400
Posredni stroški projekta	79.049	140.000	140.000	359.049
Skupaj	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000

Investicija se bo izvajala po letih znotraj investicijskega cikla 2022-2024, zato smo vrednost investicije preračunali tudi v tekoče cene. Za izračun vrednosti investicije v tekočih cenah smo upoštevali napovedi Urada za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), ki v svoji jesenski napovedi gospodarskih gibanj 2021 za leto 2023 napoveduje 1,9 % povprečno inflacijo. Za izračun tekočih cen za leto 2024 smo uporabili enak odstotek povprečne inflacije kot je napovedana za leto 2023, torej 1,9 %.

Leto	Inflacijska stopnja %	Kumulativa
2023	1,9	1,01900
2024	1,9	1,03836

Tabela 30: Vrednost investicije po posameznih vrstah stroškov v tekočih cenah v EUR

Št.	Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
1	A-Priprava in spremljanje investicije				
	Priprava projektne in investicijske dokumentacije	156.271	43.116	14.401	213.788
	Nadzor in varnost	0	46.022	25.959	71.981
	<i>Skupaj 1</i>	<i>156.271</i>	<i>89.138</i>	<i>40.360</i>	<i>285.769</i>
	DDV 22%	34.380	19.610	8.879	62.869
	<i>Skupaj 1 z DDV</i>	<i>190.651</i>	<i>108.748</i>	<i>49.239</i>	<i>348.638</i>
2	B-Nakup zemljišč				
	<i>Skupaj 2</i>	<i>318.530</i>	<i>147.052</i>	<i>0</i>	<i>465.582</i>
3	C-Nakup objektov in pomožnih objektov				
	Osrednji objekt Banuta	441.895	0	0	441.895
	Pomožni objekti Banuta	94.610	0	0	94.610
	Informacijsko in razvojno središče	523.090	0	0	523.090
	<i>Skupaj 3</i>	<i>1.059.595</i>			<i>1.059.595</i>
4	D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred				
	Vzorčni nasadi	0	54.542	51.918	106.460
	Vzorčne črede		56.766	56.897	113.663
	<i>Skupaj 4</i>	<i>0</i>	<i>111.308</i>	<i>108.815</i>	<i>220.123</i>
	DDV	0	17.391	16.827	34.218
	<i>Skupaj 4 z DDV</i>	<i>0</i>	<i>128.700</i>	<i>125.642</i>	<i>254.341</i>
5	E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture				
	<i>Skupaj 5</i>	<i>0</i>	<i>596.031</i>	<i>445.065</i>	<i>1.041.096</i>
	DDV	0	131.127	97.914	229.041
	<i>Skupaj 5 z DDV</i>	<i>0</i>	<i>727.158</i>	<i>542.979</i>	<i>1.270.138</i>
6	F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje				
	Osrednji objekt Banuta	0			0
	Pomožni objekti Banuta	0			0
	Informacijsko in razvojno središče	0	83.524	428.111	511.635
	<i>Skupaj 6</i>	<i>0</i>	<i>470.794</i>	<i>428.111</i>	<i>898.905</i>
	DDV	0	103.575	94.184	197.760
	<i>Skupaj 6 z DDV</i>	<i>0</i>	<i>574.370</i>	<i>522.295</i>	<i>1.096.665</i>
7	G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije				
	Mehanizacija	185.000	123.093	78.628	386.721
	Tehnološka oprema	104.079	280.839	167.795	552.713
	Druga oprema	97.130	207.642	189.740	494.511
	<i>Skupaj 7</i>	<i>386.209</i>	<i>611.574</i>	<i>436.162</i>	<i>1.433.945</i>
	DDV	84.966	134.547	95.956	315.469
	<i>Skupaj 7 z DDV</i>	<i>471.175</i>	<i>746.121</i>	<i>532.118</i>	<i>1.749.414</i>
8	Drugi materialni in posredni stroški, storitve				
	<i>Skupaj 8</i>	<i>50.000</i>	<i>61.140</i>	<i>62.302</i>	<i>173.442</i>
	DDV	11.000	13.451	13.706	38.157
	<i>Skupaj 8 z DDV</i>	<i>61.000</i>	<i>74.591</i>	<i>76.008</i>	<i>211.599</i>
	Skupaj 1-8 (neposredni stroški)	1.970.605	2.087.038	1.520.814	5.578.458

	DDV	130.346	419.701	327.467	877.514
	Skupaj z DDV	2.100.951	2.506.740	1.848.281	6.455.971
9	Posredni stroški projekta				
	Upravičeni stroški plač	61.250	101.900	103.836	266.986
	Upravičeni materialni stroški in storitve	14.589	33.410	34.045	82.044
	<i>Skupaj 9</i>	<i>75.839</i>	<i>135.310</i>	<i>137.881</i>	<i>349.030</i>
	DDV	3.210	7.350	7.490	18.050
	<i>Skupaj 9 z DDV</i>	<i>79.049</i>	<i>142.660</i>	<i>145.370</i>	<i>367.079</i>
	Skupaj: od 1 do 9	2.046.444	2.222.348	1.658.695	5.927.487
	DDV	133.556	427.051	334.956	895.563
	Skupaj z DDV	2.180.000	2.649.400	1.993.651	6.823.051

Tabela 31: Ocena skupnih stroškov projekta po tekočih cenah v EUR

		2022	2023	2024	Skupaj
	Skupna vrednost investicije brez DDV	2.046.444	2.222.348	1.658.695	5.927.487
	DDV	133.556	427.051	334.956	895.563
	Skupaj z DDV	2.180.000	2.649.400	1.993.651	6.823.051

Tabela 32: Ocena stroškov investicije skupno po posameznih vrstah vlaganj in dinamiki po tekočih cenah v EUR

Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
A-Stroški priprave dokumentacije	190.651	108.748	49.239	348.638
B-Nakup zemljišč	318.530	147.052	0	465.582
C-Nakup objektov in pomožnih objektov	1.059.595	0	0	1.059.595
D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred	0	128.700	125.642	254.341
E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture	0	727.158	542.979	1.270.138
F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje	0	574.370	522.295	1.096.665
G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije	471.175	746.121	532.118	1.749.414
Drugi materialni in posredni stroški, storitve	61.000	74.591	76.008	211.599
Posredni stroški projekta	79.049	142.660	145.370	367.079
Skupaj	2.180.000	2.649.400	1.993.651	6.823.051

9. ANALIZA LOKACIJE

Investicija bo realizirana na centralni lokaciji vzorčne kmetije v naselju Banuta. V okviru vzorčne kmetije bodo delovale tudi zunanje proizvodne lokacije, ki bodo predmet nakupa zemljišč, urejanja infrastrukture in drugih aktivnosti predvidenih z investicijo. Mrežna organiziranost, ki bo zajela celotno narodnostno mešano območje je pomembna za uspešnost programa.

Slika 14: Prostorska razpršenost vzorčne kmetije

Na izbranih lokacijah že delujejo ali pa so vzpostavljene aktivnosti za izvajanje načrtovanih vsebin. Komunalna in prometna infrastruktura je urejena. Lokacije omogočajo vzpostavitev in nadaljnji prostorski razvoj predvidenih vsebin.

- 1 Kmetija - Banuta
2. Informacijsko raziskovalno središče - Lendava
3. Konjenišтво - Dolga vas
4. Vinogradništvo - Gričevnati del (Čentiba in Goričko)
5. Koruza za ličje - Dobrovnik
6. Žitarice in mlin - Domanjševci
7. Vzorčni sadovnjak in žganjekuha – Kruplivnik/Hodoš
8. Vzorčni čebelnjak-Motvarjevci.

Vzorčna-učna kmetija na osrednji lokaciji v Banuti

Vzorčna kmetija bo dostopna iz lokalne ceste po obstoječem dovozu na dvorišče stanovanjske hiše in večnamenskega gospodarskega objekta oziroma preko dostopnega parkirnega prostora prav tako iz lokalne ceste.

Slika 15: Lokacija kmetije v Banuti:

Celotno posestvo v Banuti obsega okrog 29 hektarjev kmetijskih zemljišč, različnega kakovostnega razreda. Primerna je za vzpostavitev vzorčne kmetije s pridelavo zelenjave, krme za živino, rastlinjake, pašnike, dopolnilne dejavnosti s konjerejo. Na kmetiji bo možno vzpostaviti vzorčni rastlinjak, infrastrukturo za čredno konjerejo in cca 50 obiskovalcev dnevno. Namera o prodaji kmetije je objavljena na UE Lendava. Prodaja se skupaj z vsemi objekti in pomožnimi objekti za kmetijske dejavnosti.

Informacijsko in raziskovalno središče v Lendavi

V starem mestnem jedru sta na prodaj objekta na atraktivni lokaciji, ki je tik ob cesti za vinsko turistično cesto. Lokacija je tik ob Cerkven in Grajskem trgu, kjer je največja gostota obiskovalcev.

Slika 16: Lokacija informacijskega in raziskovalnega središča.

Dislocirana lokacija v Dolgi vasi

Program dopolnilne dejavnosti povezane s konjerejo je predviden ob Vaški ulici v Dolgi vasi in se tematsko ter organizacijsko veže na program vzgoje, reje in oskrbe konj na vzorčni kmetiji Banuta. Domicil konj je kmetija Bunuta.

Slika 17: Lokacija kmetije v Dolgi vasi:

Dislocirana lokacija v Domanjševcih

Slika 18: Lokacija kmetije v Domanjševcih

Dislocirana lokacija v Dobrovniku

Slika 19: Lokacija kmetije v Dobrovniku

10. ANALIZA VPLIVOV INVESTICIJSKEGA PROJEKTA NA OKOLJE

Ocena vplivov se nanaša na izpolnjevanje predpisanih zahtev s področja varstva okolja in načel dobrega gospodarja. Glede na to, da bo pri uresničitvi predvidene investicije prišlo tudi do posega v prostor, so v strokovni oceni ovrednoteni vplivi med gradnjo. Z ozirom na to, da lokacij predvidenih posegov v času priprave strokovne ocene nismo imeli, smo samo okvirno predpostavili do kakšnih vplivov na okolje lahko izvedba projekta pripelje. Pri tem je potrebno opozoriti, da so ti vplivi ocenjeni izključno na podlagi izkustvenih podatkov in predpostavk.

Vplivi na okolje bodo pri izvedbi projektnih aktivnosti zaradi pravilne organizacije in upoštevanjem tehničnih predpisov in pogojev ter upoštevanja predpisov varstva okolja in varstva pri delu zmanjšani na minimum. Načrtovanje in izvedba posegov bo opravljena na način, da bodo ti v najmanjši meri vplivali na okoljevarstvene razmere.

Pri izvedbi vseh projektnih posegov se bo dosledno upoštevalo vse predpise o varstvu narave. Pred izvedbo projektnih aktivnosti bodo pridobljena vsa potrebna soglasja in dovoljenja v skladu z naravovarstveno zakonodajo, hkrati pa bodo upoštevani vsi morebitni predpisani omilitveni in izravnalni ukrepi.

Pri naložbi bodo upoštevana vsa pravila, ki so potrebna za preprečevanje in zmanjševanje obremenjevanja okolja. Naložba ne bo povzročila večjega izkoriščanja naravnih virov, emisije v zrak bodo minimalne, prav tako bo minimalna poraba in emisije mineralnih snovi. Pri gradnjah in ureditvah bodo v največji meri uporabljeni lokalni materiali in surovine. Vsi odpadki, nastali pri gradnji, se bodo obravnavali v skladu z Uredbo o ravnanju z odpadki ter z Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih.

Naložba ne bo posegala v substanco naravnih virov ter zato ne bo ogrožala njihove redkosti in njihove regeneracijske in reprodukcijske sposobnosti, hkrati pa ni načrtovana intenzivna uporaba naravnih virov, ki bi lahko bistveno zmanjševala njihovo obnovljivost.

Naložba ne bo povzročila emisij, ki bi presegle mejne vrednosti snovi in energije v vodo, zrak, tla ter mejne vrednosti emisij.

V okviru projekta ne bo negativnih vplivov na okolje, zato niso potrebna nobena sredstva za sanacijo negativnih vplivov.

V času izvajanja investicije ocenjujemo, da bodo vplivi na sestavine okolja neznatni. Predvsem investicija ne bo imela negativnih vplivov na okolje. Da bodo vplivi na okolje res minimalni se bodo pri načrtovanju in izvedbi investicije upoštevala naslednja izhodišča varovanja okolja:

- učinkovitost izrabe naravnih virov (energetska učinkovitost, učinkovita raba vode in surovin, okoljska učinkovitost)
- okoljska učinkovitost (uporaba najboljših razpoložljivih tehnik, uporaba referenčnih dokumentov, nadzor emisij tveganj, zmanjšanje končnih odpadkov in ločeno zbiranje odpadkov)
- trajnostna dostopnost (spodbujanje okolju prijaznejših načinov prevozov)
- zmanjšanje vplivov na okolje (izdelava poročil o vplivih na okolje oz. strokovnih ocen vplivov na okolje za posege, kjer je potrebno).

Investicija ne bo dodatno onesnaževala okolja, vode ali zraka, niti ne bo vplivala na povečanje hrupa v okolju. Z ekološkega vidika investicija ni sporna.

Vzorčna kmetija s svojimi dejavnostmi ne bo posebej obremenjevala okolja. Njen namen je ta, da s svojim ravnanjem demonstrira javnosti, kako je potrebno izvajati kmetijske dejavnosti z minimalnimi vplivi na okolje. Na vzorčnih nasadih bo preizkušala različne metode ekološke pridelave ter z rezultati seznanjala javnost. Ravnanje z odpadki in presežki živil bo vključeno v sistem krožnega gospodarjenja na kmetiji. Vzorčna kmetija bo demonstrirala uporabo sodobnih sonaravnih oblik gospodarjenja z naravnimi viri vključno z uporabo lokalne čistilne naprave in uporabo obnovljivih energetske virov (sončna elektrarna).

Največjo obremenitev okolja bodo predstavljali turistični obiskovalci vzorčne kmetije ter komunalni odpadki in hrup, ki jih bodo ti povzročali. S preureditvijo prometnic in izgradnjo parkirišč bomo te vplive minimalizirali. Vzorčna kmetija bo nabavljala izključno energetske učinkovito, varčno in okolju prijazno opremo.

Uresničevanje načela "onesnaževalec" plača

Načelo, da "onesnaževalec plača" oziroma načelo odgovornosti povzročitelja bodo upravičenci sredstev udeleženi tako, da bo v pogodbi z izbranimi zunanjimi izvajalci, ki bodo izvajali gradbena dela in ukrepe na terenu, zapisano, da bo v primeru objektivne odgovornosti izvajalec saniral nastalo okoljsko škodo. V drugih primerih bo škodo saniral upravičenec kohezijskih sredstev, odgovoren za izvedbo aktivnosti, pri kateri bo nastala škoda.

11. ČASOVNI NAČRT IZVEDBE INVESTICIJE

Z izvajanjem projekta se prične v letu 2022 in se konča leta 2024. V primeru variante »brez investicije« aktivnosti za izvedbo investicije ni, v primeru variante »z investicijo« pa bodo aktivnosti potekale po časovnem načrtu, predstavljenem v spodnji tabeli.

Tabela 33: Časovni načrt izvedbe po fazah investicije

Faze investiranja	Obdobje investiranja
A-Stroški priprave dokumentacije	2022, 2023, 2024
B-Nakup zemljišč	2022, 2023
C-Nakup objektov in pomožnih objektov	2022
D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred	2023, 2024
E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture	2023, 2024
F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje	2023,2024
G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije	2022, 2023, 2024
Drugi materialni in posredni stroški, storitve	2022, 2023, 2024
Posredni stroški projekta	2022, 2023, 2024

Tabela 34: Dinamika investiranja po letih v EUR

Št.	Postavka	2022	2023	2024
1	A-Priprava in spremljanje investicije			
	Priprava projektne in investicijske dokumentacije	156.271	42.312	13.869
	Nadzor in varnost		45.164	25.000
	<i>Skupaj 1</i>	<i>156.271</i>	<i>87.476</i>	<i>38.869</i>
	DDV 22%	34.380	19.245	8.551
	<i>Skupaj 1 z DDV</i>	<i>190.651</i>	<i>106.721</i>	<i>47.420</i>
2	B-Nakup zemljišč			
	<i>Skupaj 2</i>	<i>318.530</i>	<i>144.310</i>	
3	C-Nakup objektov in pomožnih objektov			
	Osrednji objekt Banuta	441.895		
	Pomožni objekti Banuta	94.610		
	Informacijsko in razvojno središče	523.090		
	<i>Skupaj 3</i>	<i>1.059.595</i>		

4	D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred			
	Vzorčni nasadi		53.525	50.000
	Vzorčne črede		55.708	54.795
	<i>Skupaj 4</i>		<i>109.233</i>	<i>104.795</i>
	DDV		17.067	16.205
	<i>Skupaj 4 z DDV</i>		<i>126.300</i>	<i>121.000</i>
5	E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture			
	Skupaj 5		584.918	428.623
	DDV		128.682	94.297
	<i>Skupaj 5 z DDV</i>		<i>713.600</i>	<i>522.920</i>
6	F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje			
	Osrednji objekt Banuta		197.591	
	Pomožni objekti Banuta		182.458	
	Informacijsko in razvojno središče		81.967	412.295
	<i>Skupaj 6</i>		<i>462.016</i>	<i>412.295</i>
	DDV		101.644	90.705
	<i>Skupaj 6 z DDV</i>		<i>563.660</i>	<i>503.000</i>
7	G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije			
	Mehanizacija	185.000	120.798	75.723
	Tehnološka oprema	104.079	275.603	161.596
	Druga oprema	97.130	203.770	182.730
	<i>Skupaj 7</i>	<i>386.209</i>	<i>600.171</i>	<i>420.049</i>
	DDV	84.966	132.038	92.411
	<i>Skupaj 7 z DDV</i>	<i>471.175</i>	<i>732.209</i>	<i>512.460</i>
8	Drugi materialni in posredni stroški, storitve			
	<i>Skupaj 8</i>	<i>50.000</i>	<i>60.000</i>	<i>60.000</i>
	DDV	11.000	13.200	13.200
	<i>Skupaj 8 z DDV</i>	<i>61.000</i>	<i>73.200</i>	<i>73.200</i>
	Skupaj 1-8 (neposredni stroški)	1.970.605	2.048.124	1.464.631
	DDV	130.346	411.876	315.369
	Skupaj z DDV	2.100.951	2.460.000	1.780.000
9	Posredni stroški projekta			
	Stroški dela	61.250	100.000	100.000
	Materialni stroški in storitve v povezavi z delom	14.589	32.787	32.787
	<i>Skupaj 9</i>	<i>75.839</i>	<i>132.787</i>	<i>132.787</i>

	DDV	3.210	7.213	7.213
	Skupaj 9 z DDV	79.049	140.000	140.000
	Skupaj: od 1 do 9	2.046.444	2.180.911	1.597.418
	DDV	133.556	419.089	322.582
	Skupaj z DDV	2.180.000	2.600.000	1.920.000

Organizacija vodenja projekta

Projekt vodijo zaposlene osebe pri prijavitelju projekta – PMSNS. S pripravo projekta je PMSNS pričela v letu 2021. Z investicijskim programom predvidene aktivnosti se bodo pričele takoj po podpisu pogodbe z MKGP. V okviru strokovnih služb PMSNS bodo podeljene pristojnosti in odgovornosti za izvajanje projekta.

PMSNS bo imenovala odgovornega vodjo projekta in projektno skupino, v kateri bodo strokovnjaki za različna vsebinska področja.

12. NAČRT FINANCIRANJA V TEKOČIH CENAH PO DINAMIKI IN VIRIH FINANCIRANJA

Investicija se bo izvajala po znotraj investicijskega cikla 2022-2024, zato smo vrednost investicije preračunali tudi v tekoče cene. Za izračun vrednosti investicije v tekoče cene smo upoštevali napovedi Urada za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), ki v svoji jesenski napovedi gospodarskih gibanj 2021 za leto 2023 napoveduje 1,9 % povprečno inflacijo. Za izračun tekočih cen za leto 2024 smo uporabili enak odstotek povprečne inflacije kot je napovedana za leto 2023, torej 1,9 %.

Leto	Inflacijska stopnja %	Kumulativa
2023	1,9	1,01900
2024	1,9	1,03836

Tabela 35: Načrt financiranja investicije po posameznih vrstah stroškov v tekočih cenah v EUR

Št.	Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
1	A-Priprava in spremljanje investicije				
	Priprava projektne in investicijske dokumentacije	156.271	43.116	14.401	213.788
	Nadzor in varnost	0	46.022	25.959	71.981
	<i>Skupaj 1</i>	<i>156.271</i>	<i>89.138</i>	<i>40.360</i>	<i>285.769</i>
	DDV 22%	34.380	19.610	8.879	62.869
	<i>Skupaj 1 z DDV</i>	<i>190.651</i>	<i>108.748</i>	<i>49.239</i>	<i>348.638</i>
2	B-Nakup zemljišč				
	<i>Skupaj 2</i>	<i>318.530</i>	<i>147.052</i>	<i>0</i>	<i>465.582</i>
3	C-Nakup objektov in pomožnih objektov				
	Osrednji objekt Banuta	441.895	0	0	441.895
	Pomožni objekti Banuta	94.610	0	0	94.610
	Informacijsko in razvojno središče	523.090	0	0	523.090
	<i>Skupaj 3</i>	<i>1.059.595</i>			<i>1.059.595</i>
4	D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred				
	Vzorčni nasadi	0	54.542	51.918	106.460
	Vzorčne črede		56.766	56.897	113.663
	<i>Skupaj 4</i>	<i>0</i>	<i>111.308</i>	<i>108.815</i>	<i>220.123</i>
	DDV	0	17.391	16.827	34.218
	<i>Skupaj 4 z DDV</i>	<i>0</i>	<i>128.700</i>	<i>125.642</i>	<i>254.341</i>
5	E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture				
	<i>Skupaj 5</i>	<i>0</i>	<i>596.031</i>	<i>445.065</i>	<i>1.041.096</i>

	DDV	0	131.127	97.914	229.041
	<i>Skupaj 5 z DDV</i>	<i>0</i>	<i>727.158</i>	<i>542.979</i>	<i>1.270.138</i>
6	F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje				
	Osrednji objekt Banuta	0			0
	Pomožni objekti Banuta	0			0
	Informacijsko in razvojno središče	0	83.524	428.111	511.635
	<i>Skupaj 6</i>	<i>0</i>	<i>470.794</i>	<i>428.111</i>	<i>898.905</i>
	DDV	0	103.575	94.184	197.760
	<i>Skupaj 6 z DDV</i>	<i>0</i>	<i>574.370</i>	<i>522.295</i>	<i>1.096.665</i>
7	G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije				
	Mehanizacija	185.000	123.093	78.628	386.721
	Tehnološka oprema	104.079	280.839	167.795	552.713
	Druga oprema	97.130	207.642	189.740	494.511
	<i>Skupaj 7</i>	<i>386.209</i>	<i>611.574</i>	<i>436.162</i>	<i>1.433.945</i>
	DDV	84.966	134.547	95.956	315.469
	<i>Skupaj 7 z DDV</i>	<i>471.175</i>	<i>746.121</i>	<i>532.118</i>	<i>1.749.414</i>
8	Drugi materialni in posredni stroški, storitve				
	<i>Skupaj 8</i>	<i>50.000</i>	<i>61.140</i>	<i>62.302</i>	<i>173.442</i>
	DDV	11.000	13.451	13.706	38.157
	<i>Skupaj 8 z DDV</i>	<i>61.000</i>	<i>74.591</i>	<i>76.008</i>	<i>211.599</i>
	Skupaj 1-8 (neposredni stroški)	1.970.605	2.087.038	1.520.814	5.578.458
	DDV	130.346	419.701	327.467	877.514
	Skupaj z DDV	2.100.951	2.506.740	1.848.281	6.455.971
9	Posredni stroški projekta				
	Upravičeni stroški plač	61.250	101.900	103.836	266.986
	Upravičeni materialni stroški in storitve	14.589	33.410	34.045	82.044
	<i>Skupaj 9</i>	<i>75.839</i>	<i>135.310</i>	<i>137.881</i>	<i>349.030</i>
	DDV	3.210	7.350	7.490	18.050
	<i>Skupaj 9 z DDV</i>	<i>79.049</i>	<i>142.660</i>	<i>145.370</i>	<i>367.079</i>
	Skupaj: od 1 do 9	2.046.444	2.222.348	1.658.695	5.927.487
	DDV	133.556	427.051	334.956	895.563
	Skupaj z DDV	2.180.000	2.649.400	1.993.651	6.823.051

Tabela 36: Načrt financiranja investicije skupno po vrstah vlaganj v tekočih cenah v EUR

Postavka	2022	2023	2024	Skupaj:
A-Stroški priprave dokumentacije	190.651	108.748	49.239	348.638
B-Nakup zemljišč	318.530	147.052	0	465.582
C-Nakup objektov in pomožnih objektov	1.059.595	0	0	1.059.595
D-Vzpostavitev produkcijskih površin in čred	0	128.700	125.642	254.341
E-Gradnja pomožnih objektov in manjkajoče infrastrukture	0	727.158	542.979	1.270.138
F-Rekonstrukcije in investicijsko vzdrževanje	0	574.370	522.295	1.096.665
G-Mehanizacija, tehnološko in funkcionalno opremljanje kmetije	471.175	746.121	532.118	1.749.414
Drugi materialni in posredni stroški, storitve	61.000	74.591	76.008	211.599
Posredni stroški projekta	79.049	142.660	145.370	367.079
Skupaj	2.180.000	2.649.400	1.993.651	6.823.051

Tabela 37: Viri financiranja investicije v tekočih cenah v EUR

	2022	2023	2024	Skupaj:
MKGP	2.180.000	2.600.000	1.920.000	6.700.000
Lastni viri	0	49.400	73.651	123.051
Skupaj	2.180.000	2.649.400	1.993.651	6.823.051

13. PROJEKCIJE PRIHODKOV IN STROŠKOV POSLOVANJA

V finančni analizi smo ovrednotili proizvodne zmogljivosti iz prvega dela investicijskega programa. Podrobni podatki izračunanih vrednosti finančne analize investicijskega programa so podani kot priloga: Finančni del investicijskega programa.

Plan prihodkov v zvezi z obravnavano investicijo

Obravnavana investicija v vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« je namenjena nepridobitni podpori razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem državljanom Republike Slovenije in drugim obiskovalcem, z namenom predstavitve primerov dobrih praks, inovativnih pristopov kmetovanja in povezovanja, itd. Celotna dejavnost vzorčne kmetije je namenjena tako za kmetijsko prebivalstvo kot tudi ostale prebivalce na programskem območju. V okviru »vzorčne kmetije« ne načrtujemo tržne dejavnosti, vendar pa bomo v okviru delovanja vzorčne kmetije dobili določene prihodke. Večji del pridelkov iz vzorčne kmetije se bo uporabilo v okviru dejavnosti na kmetiji (pri izobraževanju, pri vzorčni predelavi, promociji pridelkov in izdelkov, malice za zaposlene in udeležence izobraževanj,...), kljub temu pa bodo na vzorčni kmetiji nastali določeni prihodki zaradi prodaje presežkov pridelkov in proizvodov. Ti prihodki so:

- prodaja špargljev, jedilnega grozdja in drugih pridelkov iz vzorčnih nasadov,
- prodaja plemenskih živali, prodaja mesa, izločenih živali in drugo iz živinorejske proizvodnje na kmetiji,
- prodaja dodelanih in predelanih proizvodov iz vzorčne kmetije in
- drugi proizvodi, ki bodo nastali v okviru delovanja kmetije.

Ker trajni nasadi in reja živine v prvih letih nimajo pridelkov oziroma prodajnih proizvodov, pričakujemo da bodo prvi prihodki nastali z letom 2025. V tabeli prikazujemo prihodke »vzorčne kmetije« po zaključku investicije.

Tabela 38: Pričakovani prihodki »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta prihodka	Leto (EUR)			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Prodaja pridelkov iz rastlinske proizvodnje	2.500	13.000	18.000	18.000
Prodaja pridelkov iz živinorejske proizvodnje	5.500	13.500	13.500	16.500
Prodaja dodelanih in predelanih proizvodov	2.000	4.500	7.000	9.500
Drugi prihodki	1.000	2.000	3.000	4.000
SKUPAJ	11.000	33.000	41.500	48.000

Plan odhodkov v zvezi z obravnavano investicijo

V okviru investicijskega projekta smo obravnavali stroške, ki jih ima Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost z delovanjem vzorčne kmetije po zaključku investicije.

Oskrba kmetijskih površin

Vzorčna kmetija bo v okviru svojega delovanja obdelovala 20 ha kmetijskih površin (vzorčni trajni nasadi, njivske površine, travnate površine in ostale površine). V povprečju pričakujemo, da bodo stroški materiala in stroški storitev za oskrbo kmetijskih površin znašali 1.000 €/ha na leto. To pomeni, da bo na kmetiji za oskrbo kmetijskih površin 20.000 € stroškov letno.

Oskrba živali na kmetiji

Za oskrbo živali na vzorčni kmetiji ocenjujemo sledeče stroške: nakup koncentrirane in voluminozne krme, mineralno vitaminske dodatke, obnova črede živali, veterinarski stroški in drugi stroški. Letno načrtujemo stroškov za oskrbo živali v višini 15.000 €.

Drugi materialni stroški in storitve na kmetiji

S samim vzdrževanjem in delovanjem vzorčne kmetije načrtujemo tudi sledeče stroške: vzdrževanje objektov, oskrba z elektriko in vodo, stroški odpadnih vod, telekomunikacijski stroški in drugi stroški. Le-teh načrtujemo v višini 30.000 €/leto.

Stroški dela za delovanje vzorčne kmetije

Za potrebe delovanja kmetije načrtujemo zaposlitev 3,5 oseb, ki bodo skrbale za delovanje kmetije. Od tega bosta dva zaposlena s VII. Stopnjo izobrazbe in 1,5 oseb s V. stopnjo izobrazbe. V okviru stroškov delovne sile smo predvideli tudi druge materialne stroške in storitve v povezavi z delom. Strošek delovne sile načrtujemo v višini 140.000 EUR na leto.

Za oskrbo in delovanje vzorčne kmetije po izvedeni investiciji načrtujemo 205.000 € letnih stroškov.

Tabela 39: Pričakovani stroški »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta stroška	Leto (EUR)			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Oskrba kmetijskih površin	20.000	20.000	20.000	20.000
Oskrba živali na kmetiji	15.000	15.000	15.000	15.000
Drugi materialni stroški in storitve na kmetiji	30.000	30.000	30.000	30.000
Stroški zaposlenih	140.000	140.000	140.000	140.000
SKUPAJ	205.000	205.000	205.000	205.000

Nov dodatni odhodek projekta bo tudi amortizacija novih osnovnih sredstev, ki pa se le obračunava, ne pomeni pa tudi odliva v denarnem toku, niti odhodka v proračunu investitorja.

Podrobni izračuni so podani v prilogi: Finančni del investicijskega programa.

13.1. Izračun finančnih kazalnikov po statični in dinamični metodi za investicijski projekt

Metodološke predpostavke:

V investicijskem načrtu smo uporabili pristop primerjave prihodkov in odhodkov Madžarske narodne skupnosti »z« investicijo in »brez« investicije v prihodnjih letih. Zaradi poenostavitve in boljše preglednosti je v projekciji za varianto »z« investicijo in »brez« investicije prikazano le del stroškov in prihodkov, ki neposredno vplivajo na ekonomiko investicije.

Finančna donosnost naložbe:

Izračun donosnosti obravnavane investicije, ki je bila izračunana na osnovi stroškov in prihodkov investicije z vidika investitorja, je ob zahtevani 5% diskontni stopnji, pokazala negativno finančno donosnost predmetne naložbe. Tak rezultat je tudi pričakovan, saj ima pri predvideni investiciji investitor samo dodatne stroške.

Podrobni izračuni so podani v prilogi: Finančni del investicijskega programa.

Določitev finančnih virov za javni razpis (finančna vrzel)

V okviru javnega razpisa je določeno, da se bodo financirali upravičeni stroški v višini 100%. Pri tem je določeno, da je potrebno v primeru investicij, ki ustvarjajo prihodek, le-tega odšteti od upravičenih stroškov v skladu z 55. členom UREDBE SVETA (ES) št. 1083/2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in uveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999.

Pri določitvi upravičenega izdatka evropskih sredstev smo upoštevali tudi »Navodilo za uporabo metodologije pri izdelavi analize stroškov in koristi«, ki ga je v okviru Evropske komisije pripravil generalni direktorat za regionalno politiko.

Pri izračunu zneska nepovratne pomoči EU smo uporabili podatke iz projekcije prihodkov in stroškov poslovanja projekta v ekonomski dobi investicije. Iz izračunov, ki so podani v okviru finančnega dela analize stroškov in koristi je razvidno, da je finančna vrzel $R = EE/DNC = 100\%$, tako da znaša najvišji znesek pomoči Evropske unije 100% priznane vrednosti projekta.

14. VREDNOTENJE DRUGIH STROŠKOV IN KORISTI TER PRESOJA UPRAVIČENOSTI V EKONOMSKI DOBI

14.1. Metodologija

Predvidena investicija v postavitve »vzorčne kmetije« se financira iz dveh podukrepov znotraj ukrepa 4: Spodbujanje kmetijstva na programskem območju v okviru Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021–2024.

- Podukrep 4.1: Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju
- Podukrep 4.2: Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja

Tako je skupni projekt postavitve »vzorčne kmetije« razdeljen na dva vira financiranja. V okviru podukrepa 4.1 se vzpostavi kmetija (nakup objektov, zemljišč, kmetijske mehanizacije, opreme za predelavo ter stroške rekonstrukcije, dograditve objektov, zasaditev vzorčnih nasadov in drugo). V okviru podukrepa 4.2 pa se financira vsebinsko delovanje »vzorčne kmetije«. Ker imamo za vzpostavitev »vzorčne kmetije« dva vira financiranja, pripravljamo dve ločeni dokumentaciji. V okviru tega dokumenta obravnavamo aktivnosti podukrepa 4.1.

Projekcijo prihodkov in stroškov poslovanja vezanih na investitorja lahko jasno razdelimo med podukrepoma 4.1 in 4.2. Pri ugotavljanju drugih stroškov in koristi pri postavitvi »vzorčne kmetije« pa je delitev na podukrep 4.1 in 4.2 težje narediti.

Del investicije, ki spada v podukrep 4.1 sam po sebi lahko deluje kot kmetijska proizvodnja, tako da proizvaja kmetijske pridelke, jih predela in proda. Vendar pa je njen namen, da se postavi osnova (infrastruktura) za delovanje celotne »vzorčne kmetije«, ki bo izvajala tudi funkcijo spodbujanja razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja, kar je naloga podukrepa 4.2. Tako smo v učinkih drugih stroškov in koristi (družbenih koristi) v podukrepu 4.1 opisovali in vrednotili učinek celotnega projekta v »vzorčno kmetijo«. Finančno pa smo skušali razdeliti učinke na dva dela v podukrep 4.1 in podukrep 4.2.

Za potrebe ekonomske analize stroškov in koristi naložbe s širšega družbenega vidika so upoštevani stroški naložbe v postavitve »vzorčne kmetije« in nekateri ocenjeni prihodki (koristi) ter stroški družbene skupnosti, gospodarskih subjektov, kmetij in prebivalstva, ki se nanašajo na predvideno investicijo. Ker je referenčno obdobje za ostale storitve do 15 let, je prikaz koristi in stroškov širše družbene skupnosti v zvezi z naložbo izdelan za 15 let.

Plan koristi in odhodkov je izdelan v dveh variantah: »z« in »brez« investicije.

Zaradi poenostavitve in boljše preglednosti so v projekciji za varianto »z« investicijo prikazani le nekateri na novo nastali prihodki in odhodki širše družbene skupnosti, povzročeni z

aktiviranjem obravnavane investicije, varianta »brez« investicije pa seveda ne prinaša širši skupnosti nobenih dodatnih prihodkov niti stroškov.

14.2. Opredelitev družbenih koristi

Družbene koristi projekta smo ovrednotili na osnovi prihodkov oz. koristi za prebivalstvo, kmetijska gospodarstva, podjetja, občino, regijo in državo. Del opredeljenih družbenih koristi, ki smo jih lahko finančno ovrednotili, so prav tako uporabljeni pri izračunu ekonomske neto sedanje vrednosti (ENSV) in ekonomske interne stopnje donosnosti (EISD).

Pri investiciji v postavitve »vzorčne kmetije« bo prišlo do mnogih koristi, največje koristi pa bodo imeli kmetijska gospodarstva oziroma kmetje, ki živijo na območju občin, v katerih živijo prebivalci madžarske narodne skupnosti. S pogleda širše družbene skupnosti pričakujemo sledeče učinke investicije:

Izboljšana izobrazba kmetovalcev na projektnem območju

Z izvajanjem izobraževanja s področja proizvodnje, predelave in trženja kmetijskih proizvodov, bodo kmetovalci na območju bivanja madžarske narodne skupnosti izboljšali svoja znanja, ki bodo pripomogla k izboljšanju njihove proizvodnje na kmetijah. Izboljšanje proizvodnje na kmetijah pričakujemo v različnih smereh:

- Izboljšanje obstoječe tehnologije proizvodnje,
- Uvajanje novih tehnologij v obstoječo proizvodnjo,
- Uvajanje novih proizvodov na kmetijo,
- Uvajanje predelave in dodelave kmetijskih proizvodov na kmetijo,
- Uvajanje dopolnilne dejavnosti na kmetije,
- Uvajanje novih pristopov k trženju proizvodov s kmetije,
- Uvajanje neposrednega trženja proizvodov s kmetije,
- Uvajanje inovativnega pristopa k vodenju proizvodnje in predelave na kmetijah.

Na osnovi pridobljenega novega znanja na kmetijah se bosta izboljšala proizvodnja in ekonomičnost proizvodnje. Ekonomičnost proizvodnje se bo odražala na eni strani kot dvig prodajnih cen proizvodov in izdelkov in na drugi strani kot zniževanje stroškov proizvodnje.

Z izboljšano izobrazbeno strukturo kmetovalcev na projektnem območju se bo izboljšal dohodkovni položaj kmetij in s tem bo večja možnost zaposlovanja na kmetijah, kar bo tudi vplivalo na zmanjševanje brezposelnosti prebivalcev v tem območju.

Povečan obseg ekološke proizvodnje na projektnem območju

S spodbujanjem ekološke proizvodnje na območju madžarske narodne skupnosti bomo povečali naravi prijazno proizvodnjo na kmetijah, zmanjšali obremenjenost okolja s škodljivimi izdelki in povečali ponudbo ekološke hrane v tem območju.

Izboljšana organiziranost in prepoznavnost kmetijske proizvodnje na projektnem območju

S spodbujanjem organiziranosti in promocije kmetijske proizvodnje na območju madžarske narodne skupnosti se bo izboljšala prodaja pridelkov s tega območja ter prepoznavnost tega območja. Prepoznavnost območja se bo izboljšala na področju ponudbe kvalitetnih kmetijskih proizvodov, ponudbe tradicionalnih izdelkov ter prepoznavnosti lokalne kulinarike in običajev. Z izboljšanjem organiziranosti in prepoznavnosti območja se bo:

- povečala prodaja pridelkov in izdelkov s kmetij,
- povečal prihod turistov na to območje, kar bo vplivalo na več nočitev in večjo porabo turistov na tem območju,
- izboljšala se bo identiteta prebivalcev madžarske narodne skupnosti.

Pridobitev prostora za prireditve, druženje ter trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov

Z ureditvijo informacijskega in razvojnega središča se bo uredil prostor za različne prireditve, druženje ter trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov. Preko tako urejenega centra bodo imela kmetijska gospodarstva možnost za promocijo in prodajo svojih pridelkov in izdelkov.

Poseljenost, urejenost podeželja in kakovost bivanja na programskem območju

Izboljšanje urejenosti podeželja in kakovosti bivanja bo vplivalo na večji interes bivanja na tem območju. S tem se bo zmanjšalo odseljevanje prebivalstva s tega območja in ustvarili se bodo boljši pogoji za bivanje madžarske narodne skupnosti na tem območju.

Druge družbene koristi, ki jih ne moremo finančno ovrednotiti

- Povečana prepoznavnost območja, kjer živi madžarska narodna skupnost.
- Dvig kakovosti življenjskega standarda, ki se kaže v boljšem varovanju zdravja, izboljšanje življenjskih pogojev v podeželski skupnosti.
- Ugodnejši pogoji za razvoj podjetništva na kmetijah in na podeželskem območju
- Ohranitev in rast prebivalstva, izboljšanje starostne strukture prebivalstva
- Zmanjšanje razlik v stopnji razvitosti z drugimi okolji v državi.

Finančna ocena vpliva na kmečko in tudi celotno prebivalstvo na projektnem območju

Predvidena investicija bo v veliki meri vplivala na izboljšanje izobrazbene strukture, organiziranosti, prepoznavnosti in s tem tudi na ekonomsko stanje predvsem kmečkega prebivalstva in tudi delno na drugo prebivalstvo na območju bivanja madžarske narodne skupnosti. Ocenjujemo, da bo ta ekonomski učinek v višini 670.000 € na leto po izvedbi investicije.

Ocena odhodkov družbene skupnosti v zvezi s projektom:

V zvezi z zgoraj naštetimi dodatnimi prihodki (koristi) ne bodo nastali dodatni stroški oziroma smo jih že odšteli pri ugotavljanju družbenih koristi.

Ekonomska donosnost naložbe

Po vključitvi ostalih finančno ovrednotenih prihodkov in stroškov, ki jih obravnavana investicija povzroči v širši družbeni skupnosti, je rezultat drugačen. Ekonomska neto sedanja vrednost je pozitivna in znaša 725.697 €. Ekonomska interna stopnja donosnosti je večja od 5% in znaša 7,626 %.

Podrobni izračuni so podani v prilogi: Finančni del investicijskega programa.

15. ANALIZA TVEGANJ IN ANALIZA OBČUTLJIVOSTI

Pri vrednotenju so bila za vsako varianto definirana in upoštevana naslednja tveganja:

Varianta »z« investicijo:

- Neuspešna prijava na razpis in neodobritev sredstev državnega proračuna
- Uspešnost izvedbe javnega razpisa za izvedbo del
- Pravočasna izvedba investicije.

Varianta »brez« investicije:

- Neustrezna urejenost okolice in s tem propadanje objektov
- Nevarnost poškodbe ljudi zaradi neurejene infrastrukture.

Pri izvedbi analize občutljivosti naložbe smo analizirali vpliv zmanjševanja prihodka, povečevanje stroškov in povečanje stroškov investicije za 10 % ter 20 %. Ugotovili smo, da je pri vseh variantah rezultatov interna stopnja donosa pozitivna. V analizi smo ugotovili, da je ekonomičnost investicije bolj občutljiva na zmanjšanje prihodka kot na povečanje stroškov investicije.

Podrobni izračuni so podani v prilogi: Finančni del investicijskega programa.

16. PREDSTAVITEV IN RAZLAGA REZULTATOV

Izračun donosnosti obravnavane investicije, ki je bila izračunana na osnovi stroškov in prihodkov investicije z vidika občine, je ob zahtevani 5 % diskontni stopnji, pokazala negativno finančno donosnost predmetne naložbe. Tak rezultat je tudi pričakovan, ker pri predvideni investiciji ima občina samo dodatne stroške.

Po vključitvi ostalih finančno ovrednotenih prihodkih in stroškov, ki jih obravnavana investicija povzroči v širši družbeni skupnosti je rezultat drugačen. Ekonomska neto sedanja vrednost je pozitivna in ekonomska interna stopnja donosnosti večja od 5.

Čeprav investicija ne prikazuje finančne upravičenosti z vidika investitorja, je naložba v izvedbo projekta Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju s pogleda širšega družbenega pomena z učinkom na razvoju območja, kjer živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti, regije in tudi države upravičena.

PRILOGE: Finančni del investicijskega program

